

November 2019

Zgornjesav'c

Glasilo Občine Kranjska Gora | Letnik 18 | Številka 11 |

»Moja mami, ati, babi,
dedi, teta, stric ... vsi berejo
Gorenjski glas ...

... Jaz pa rešim križanko
in preberem šale.«

Gorenjski Glas

Izhaja vsak
torek in petek.

Naročite se na Gorenjski glas, saj s tem veliko prihranite.
Tel.: 04/201 42 41, e-pošta: narocnine@g-glas.si

www.gorenjskiglas.si

Na naslovnici: Pogled na Jalovec
Foto: Tina Dokl

Zgornjesav'c

11

ZGORNJESAV'c, ISSN 1580-7991

Ustanovitelj glasila:
Občina Kranjska Gora, Kolodvorska 1b,
4280 Kranjska Gora

Pravice izdajatelja izvaja:
Gorenjski glas,
časopisno podjetje, d. o. o., Kranj,
Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj

Odgovorna urednica:
Marjana Ahačič, 031/352 514,
marjana.ahacic@g-glas.si

Namestnica odgovorne urednice:
Urška Peternel, 041/570 942,
urska.peternel@g-glas.si

Novinarka:
Suzana Podgoršek Kovačič,
041/262 811,
suzana.kovacic@g-glas.si

Tehnični urednik: Grega Flajnik
Oblikovanje: Matjaž Švab
Lektorica: Maja Stržinar

Oglasno trženje:
Mateja Žvižaj 041/962 143,
04/201 42 48,
mateja.zvizaj@g-glas.si

Priprava za tisk:
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj

Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče;
Dunajska 5, 1000 Ljubljana

Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o.,
Slomškovo trg 10, 2500 Maribor

Zgornjesav'c izhaja enkrat mesečno
v nakladi 19.230 izvodov, prejema jo ga
vsa gospodinjstva in drugi naslovniki
občine Kranjska Gora, priložen je tudi
izvodom Gorenjskega glasa.

IZ VSEBINE

STRAN 4

Srečali so se na zboru
krajanov

STRAN 9

Že drugo miniranje plazu
nad vasjo Belca

STRAN 10

V načrtu ureditev
območja Proda

STRAN 12

Prejeli nacionalno
jezikovno priznanje

STRAN 14

Gorski reševalci spet na
številnih akcijah

STRAN 17

Veliko smeha tudi to
sezono

STRAN 19

Na ruševinah starega
gradijo nov hotel

STRAN 22

Miklavž in parkeljni – kot
običaj in kot prireditve

STRAN 24

Začetek sezone floorballa

STRAN 31

Teniški turnir treh dežel

Srečali so se na zboru krajanov

MARJANA AHAČIČ

Predsednik sveta Krajevne skupnosti Rute - Gozd Martuljek, Srednji Vrh Blaž Mertelj je konec septembra povabil krajanke na zbor krajanov, na katerem so se pogovorili o aktualnem dogajanju, na srečanju pa so se na kratko predstavili tudi vsa društva, ki delujejo v kraju. Kot je v vabilu zapisal predsednik Mertelj, je bil eden glavnih ciljev zbora tudi, da se različne skupine krajanov bolje spoznajo in se aktivirajo kot raznolika skupnost, ki bo lahko še več naredila za svoje Rute. Mertelj je na srečanju še poudaril poseben pomen vključevanja mladih v življenje skupnosti.

Tako so se na zboru krajanov predstavili gasilci, društvo, ki ima tradicionalno največ članov. Konec oktobra so se razveselili prevzema novega gasilskega vozila. Planinsko društvo je v letošnjem letu pripravilo pester nabor dogodkov ob sedemdesetletnici delovanja. Tudi planinci poudarjajo pomen povezovanja z mladimi. Ne nazadnje, pravijo, je hoja v hribe ena najbolj dostopnih oblik rekreacije. Turistično društvo bo okroglo obletnico, dvajset let delovanja, praznovalo prihodnje leto. Tudi v jubilejnem letu

bodo pripravili številne dogodke, med drugim novoletni pohod z baklami, pustovanje in kresovanje, kako bo s tradicionalno veselico, ki so jo letos pripravili petič zapored, pa še ni povsem znano. Priprava tako velikega dogodka namreč zahteva zelo veliko dela in energije, ljudi, ki imajo čas in voljo pomagati, pa je vedno le peščica. Zbrani na zboru krajanov so društvo pozva-

lažje urejali zadeve, ki se tičejo vseh. Društvo, v katerega so včlanjeni mladi v starosti od 16 do 29 let, pripravlja tudi kar nekaj aktivnosti, med katerimi so v okvirnem programu, ki so ga pripravili, pohodi, športni in kulturni dogodki, čistilne akcije ter komunikacija in povezovanje s skupnostjo.

Župan Janez Hrovat pa ravno v teh dneh v krajevnih skupnostih po vsej

Župan Janez Hrovat v teh dneh sklicuje zbere občanov. Z njim so se že srečali občani v Mojstrani, Kranjski Gori in Ratečah, za prihodnji teden pa sta napovedana še zbora občanov za Krajevno skupnost Rute - Gozd Martuljek, Srednji Vrh v ponedeljek, 11. novembra, ob 19. uri v dvorani Gasilskega doma ter za Krajevno skupnost Podkoren v torek, 12. novembra, prav tako ob 19. uri v dvorani tamkajšnjega Gasilskega doma.

li, naj veselice, ki jih krajanke vsako leto z veseljem obišejo, vendarle pripravljajo še naprej, ter obljubili pomoč in sodelovanje. Turističnemu društvu se je po nenadni smrti dosedanje predsednice Mije Mertelj letos pridružilo tudi kulturno društvo.

Najmlajše društvo v občini je letos ustanovljeno Društvo mladih. Kot je povedal Luka Dakskobler, so se za ustanovitev odločili zato, da bi se mladi v kraju bolj povezali in na ta način

občini sklicuje zbere občanov. Tako so se v tem tednu z županom že srečali občani v Mojstrani, Kranjski Gori in Ratečah, za prihodnji teden pa sta napovedana še dva zbora občanov, in sicer za Krajevno skupnost Rute - Gozd Martuljek, Srednji Vrh v ponedeljek, 11. novembra, ob 19. uri v dvorani Gasilskega doma ter za Krajevno skupnost Podkoren v torek, 12. novembra, prav tako ob 19. uri v dvorani tamkajšnjega Gasilskega doma.

Rožnati oktober

MARJANA AHAČIČ

V torek, 1. oktobra, smo se tudi v Občini Kranjska Gora pridružili akciji Rožnati oktober, ki jo prek organizacije Združenje Europa Donna Slovenija koordinira Katarina Bertonec z Ljudske univerze Jesenice. Poleg pletenih rožnatih šalov, ki so eden najbolj prepoznavnih simbolov omenjene akcije, smo kot znamenje ozaveščanja o raku dojke simbolično posadili tudi rožnate kovinske rožice, ki že drugo leto krasijo zelenico na Trgu na Gorici v Kranjski Gori.

Spoštovane občanke, cenjeni občani

Prav tiho in neslišno smo vstopili v mesec november in na koledarju nas čaka le še zadnji list. Tako kot verjetno vsi vi sem tudi jaz preživel prvi dan meseca v spominu na naše rajne, na vse, ki smo jih imeli radi in so pustili v naših življenjih in krajih nepozaben pečat. Vsekakor je te spokojne dni najpomembnejše, kaj nosimo v srcih in – seveda – kje so naše misli.

Naj vendarle omenim, da je mesec pred nami tudi mesec obračunov o stvareh, ki smo jih postorili, in načrtov za prihodnost. Pa naj to velja za osebno življenje, poslovne dejavnosti ali mene kot župana čudovite, meni najlepše občine na svetu.

Prav danes, ko pišem ta uvodnik, začnemo zbere krajanov, kjer vam bomo skupaj s sodelavci občinske uprave, komunale in drugih podali svoje vizije in želje ter razčlenili opravljeno delo po posameznih krajevnih skupnostih. Resnično ponosen sem na vse, ki se trudite, da smo skupaj ena najuspešnejših občin v Sloveniji. Pa naj bo to na področju urejenosti krajev, opremljenosti, dohodka na prebivalca, socialnih transferjev in še marsičesa. Ne nazadnje je velik uspeh tudi to, da smo se leta 2017 rešili vseh dolgov in se letos uvrstili med 12 nezadolženih in bremen prostih občin od skupaj 212 slovenskih občin.

Pa ni mesec november znan le po kratkih dnevih in turobnosti. Že prihajajoči 11. november, ko goduje sveti Martin, ne bo tak. Predlagam vam, da si te dni vzamete čas zase, obiščete kakšno od naših čudovitih vinorodnih pokrajin in doživite martinovanje z gostoljubnimi ljudmi – in kolikor toliko trezno in odgovorno glavo. Ne nazadnje si nabereite moči za mesec december, tisti v turizmu in z njim povezanimi dejavnostmi za delo, tisti drugi pa za vse, kar ta veseli mesec prinaša.

Vaš župan Jani Hrovat

Proračunska seja občinskega sveta

V sredo, 13. novembra, ob 17. uri bo seja občinskega sveta Občine Kranjska Gora, med drugim bodo svetniki obravnavali osnutek proračuna za prihodnje leto. Občina ima sicer v načrtu razvojnih programov (NRP) za obdobje 2020–2023 velik del sredstev namenjen za obnovo vrtca v Mojstrani, kar dober milijon evrov, skoraj devetsto tisoč evrov za obnovo občinskih cest in vzporedno s tem dodatna sredstva za javno razsvetljavo, urejanje meteornih voda in pločnik za spodnji del Gozda - Martuljka ter manjkajoči del ob Vršiški cesti v Kranjski Gori. Več kot sedemsto tisoč evrov je predvidenih za ureditev parkirišč. Nadaljevala se bo sanacija skalnega bloka na Belci, na področju oskrbe z vodo sta predvidena povečanje kapacitet z vodohranom v Mojstrani in priprava novega vodohrana v Kranjski Gori. Ločevanje kanalov meteornih voda od fekalne kanalizacije je naloga, ki jo bodo nadaljevali v naslednjih letih. V načrtu so vlaganja v športno infrastrukturo – ureditev Športnega parka Ruteč v Kranjski Gori in na Prodah v Mojstrani.

Smučarske vozovnice za srednješolce

Občina Kranjska Gora in Turistično društvo Kranjska Gora srednješolce obveščata, da lahko uredijo prevzem smučarskih vozovnic za smučarsko sezono 2019/20. Srednješolci iz krajevne skupnosti Dovje - Mojstrana se zglasite prvi teden obratovanja brunarice na smučišču v Mojstrani (vsak dan od 12. do 16. in od 18. do 21. ure), srednješolci iz drugih krajevnih skupnosti v občini Kranjska Gora pa na glavni blagajni RTC Žičnice Kranjska Gora (vsak dan od 8.30 do 16. ure). Za prevzem smučarske vozovnice potrebujete fotokopijo potrdila o šolanju in osebne dokumenta. Za smučišče v Mojstrani pa potrebujete tudi fotografijo. Za morebitne dodatne informacije lahko pokličete Klavdijo na številko 051 352 989 ali Brigito na številko 031 644 926.

Vabilo na predavanje Čebele in čebelarjenje

V sredo, 20. novembra 2019, ob 18. uri, vabljeni na predavanje z naslovom Čebele in čebelarjenje. Predavanje bo v sejni sobi Občine Kranjska Gora. V okviru projekta BeeAware, ki ga v sodelovanju s Cipro in Omrežjem občin Povezanost v Alpah izvajata Občina Kranjska Gora in Čebelarsko društvo Kranjska Gora, bo predaval čebelar in biolog Janez Gregori.

Prireditve na Dovjem

V Aljaževem prosvetnem domu na Dovjem bo konec leta pester. V torek, 19. novembra, ob 18. uri bo dr. Janez Mlinar pripravil predavanje z naslovom Pogled v najstarejšo zgodovino naših krajev. Ljudska igra Miklova Zala s tridesetimi nastopajočimi bo na ogled v nedeljo, 24. novembra, ob 18. uri. V goste pridejo člani KGD Ptičica Starše - Prepolje. Tradicionalno miklavževanje bo v četrtek, 5. decembra, ob 16. uri. Prijavnice dobite v cerkvi, do določenega roka jih oddajte v Župnijo Dovje.

LAS Občine Kranjska Gora

AKTIVNOSTI V PREVENTIVNEM MESECU NOVEMBRU 2019

AKTIVNOST	IZVAJALEC	ZA KOGA	KRAJ	ČAS IZVEDBE	KONTAKT
OSNOVNA ŠOLA 16. DECEMBRA MOJSTRANA					
Plesni dan	Studio Ritem	učenci 1.-9. razreda	OŠ 16. decembra Mojstrana	11. novembra	Nives Košir Maček, tel.: 58 09 903, e-pošta: nives.kosir@guest.arnes.si
OSNOVNA ŠOLA JOSIPA VANDOTA KRANJSKA GORA					
Delavnice za učence Obravnavanje drugačnosti 1. r. – Gibalno ovirani 2. r. – Nemirni otroci 3. r. – Nesreče, katerih posledica je lahko invalidnosti 4. a in 4. b – Nemirni otroci, Nesreče, katerih posledica je lahko invalidnosti 5. r. – Nesreče, katerih posledica je lahko invalidnosti	Društvo Barvni krog Barbara Ravnik	učenci 1.-5. razreda	OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora	od 5. do 14. novembra	Tina Kralj, Tel.: 58 84 858, tina.kralj2@guest.arnes.si
Delavnice za učence Spoznavanje in sprejemanje drugačnosti – športna delavnica – fotografska delavnica, – likovna delavnica, – filmska delavnica, – delavnica slepi/slabovidni, – delavnica čuječnosti	Vojko Gašperut - Gašper, Gal Jakič, Jernej Slivnik, Miha Zupan, učitelji na šoli	učenci 6.-9. razreda	OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora	15. novembra	Tina Kralj, Tel.: 58 84 858, tina.kralj2@guest.arnes.si
Ogled filma: Delati s srcem	Luka Stanovnik at TEDxFDV, Gal Jakič in Luka Stanovnik	učenci 6.-9. razreda	Ljudski dom v Kranjski Gori	15. novembra ob 9.30	Tina Kralj, Tel.: 58 84 858, tina.kralj2@guest.arnes.si
Obisk in delavnice s psom	Zavod Pet Dunja Vodopivec	predšolski otroci in učenci 1. razreda	OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora	datum bo določen naknadno	Tina Kralj, Tel.: 58 84 858, tina.kralj2@guest.arnes.si
Gledališka predstava »Drugačna veвериčka in njeni prijatelji« – spoštovanje različnosti	Ekološko-kulturno društvo Za boljši svet	vrtec, 1. r, 2. r (iz obeh šol)	Ljudski dom v Kranjski Gori	13. novembra ob 9.30	Tina Kralj, tel.: 58 84 858, tina.kralj2@guest.arnes.si, Nives Košir Maček, tel.: 58 09 903, e-pošta: nives.kosir@guest.arnes.si
STARŠI, OBČANI ...					
Predavanje za starše »Kako reči NE in postavljanje ciljev«	Zlato jabolko – šola socialnih veščin Janka Bergel Pogačnik	starši otrok iz vrtca in osnovne šole, učitelji, občani	OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora	20. novembra ob 17. uri	Tina Kralj tina.kralj2@guest.arnes.si, tel.: 58 84 858, tina.kralj2@guest.arnes.si
Predavanje za starše »Čuječnost«	Mihael Černetič	starši učencev	OŠ 16. decembra Mojstrana	20. novembra ob 17. uri	Nives Košir Maček, tel.: 58 09 903, e-pošta: nives.kosir@guest.arnes.si
Brezplačno kopanje v bazenu	LAS Občine Kranjska Gora	starši z otroki, občani	Aqua Larix Kranjska Gora Hotel Špik Gozd - Martuljek	sobota, 23. novembra	Vlasta Skumavc Rabič, tel.: 58 09 809, vlasta.skumavc@kranjska-gora.si

Dišalo je po svežem kruhu, žgancih in mešti

MARJANA AHAČIČ

Prvo soboto v oktobru so v Liznjekovi domačiji v Kranjski Gori v stari kmečki peči spet pekli slasten ržen kruh. "Tako smo začeli serijo medgeneracijskih kuharskih delavnic Domače jedi Doline, obenem pa smo se pridružili mednarodni pobudi ohranjanja alpske prehranske dediščine pod skupnim imenom Alpski dan črnega kruha," je povedala Romana Smagin iz Razvojne agencije Zgornje Gorenjske (RAGOR), ki pripravlja delavnice.

Kot pojasnjujejo na Razvojni agenciji, je rž ena od rastlin, ki združuje ves alpski prostor. Uspeva na višjih nadmorskih višinah, vse do zgornje meje poselitve v Alpah; pšenica je značilnejša za nižje predele. Prav zato je rženi kruh ali črni kruh z dodatkom ržene moke ves čas hranil mnoga lačna usta v Alpah. Ideja o ohranjanju tradicionalne peke kruha pa se je rodila v italijanski dolini Aosta, kjer so s tem želeli obuditi tradicijo peke v vaških pečeh. Festival Alpski dan črnega kruha je letos potekal že četrto leto, Razvojna agencija Zgornje Gorenjske pa se je v sodelovanju z Gornjesavskim muzejem Jesenice praznovanju pridružila že drugič.

"Mentorica gospa Jerca Kramar iz Rateč je udeležence vodila skozi celostno zgodbo. Povedala je, kako so včasih pri njih doma pekli kruh in kako se je peke naučila ona, pa seveda tudi razkrila vse pomembne napotke za uspešno peko: na primer kako je pomembno, da so vse sestavine že pred začetkom dela na toplem. Poudarila je tudi, da ob peki ne sme biti nobenih negativnih misli, če hočemo, da bo kruh uspel.

"Udeleženci so tako gnetli testo, hlebčke dali vzhajati v peharje, predstavljene na lesene loparje jih je mentorica pre-

Šolarji iz Mojstrane so skuhalo belo kavo, koruzne žgance, krompirjevo mešto in "masov'n'k".

mazala s kuhano pšenično kavo in jih dala v vročo peč. Ko so na koncu delavnice na mizi stali dišeči hlebčki lepe rjave barve, so vsi skupaj komaj dočakali, da so se toliko ohladili, da so jih lahko narezali in pokusili. Odlični so bili," je povedala Smaginova.

Že 10. oktobra je RAGOR pripravil še drugo delavnico, tokrat v prostorih osnovne šole v Mojstrani. Udeležili so se je učenci 6. a razreda z učiteljico Andrejo Kero. Z mentoricama Darinko Tarman in Ivo Gorjanc so skuhalo belo kavo, koruzne žgance, krompirjevo mešto in "masov'n'k". "Pri pripravi in kuhi so aktivno sodelovali, sproti prebiralaj ajdova zrna od pšeničnih ter ločevali koruzna zrna od storžev. Naučili so se nekaj novega, predvsem pa поблиžje spoznali recepte, način priprave in hrano, kakršno so mame in gospodinje pripravljale včasih – preprosto, a zelo okusno," so bili navdušeni organizatorji.

Dostopne točke na javnih mestih

KARMEN SLUGA

Evropska komisija je v okviru pobude WiFi4EU za brezplačni dostop do brezžičnega interneta na javnih mestih sporočila, katere občine bodo prejele bone za 15 tisoč evrov. Prejelo jih bo 1780 občin iz Evropske unije, Islandije in Norveške, med njimi je 32 slovenskih – tudi Kranjska Gora. S prejetimi sredstvi bodo lahko občine vzpostavile brezžične dostopne točke. Te bodo na javnih mestih – na trgih, v parkih, javnih zgradbah, knjižnicah in zdravstvenih ustanovah. Denar je namenjen izgradnji omrežij, ki se ne prekrivajo z zasebnimi ali javnimi brezplačnimi storitvami brezžičnega interneta primerljive kakovosti na istih javnih mestih. Občine bodo morale točke vzdrževati najmanj tri leta.

Preventivna akcija pred zimo

KARMEN SLUGA

Polijska postaja Kranjska Gora in občinski Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu bosta v sredo, 13. novembra, izvedla preventivni projekt Čista stekla in dober profil za varno vožnjo pozimi. Akcija zajema brezplačni pregled pnevmatik, motornega olja, hladilne tekočine, svetlobnih teles, brisalcev in akumulatorjev. Vsak, ki bo sodeloval, bo prejel strgalo za čiščenje stekla vozila ali parkirno uro. Akcija bo od 9. ure do 10.15 na parkirnem prostoru pri smučišču v Mojstrani, od 10.30 do 11.45 pri gasilskem domu v Gozdu - Martuljku, od 13. do 14. ure na bencinskem servisu v Podkorenu, od 14.15 do 15.15 na bencinskem servisu v Ratečah in od 15.30 do 17. ure na bencinskem servisu v Kranjski Gori.

Kraji so lepo urejeni, pozidava pa nekontrolirana

Klavdija Gomboc je bila za občinsko svetnico izvoljena na Alpski listi. Prvič je bila občinska svetnica že v mandatu 2002–2006.

SUZANA P. KOVAČIČ

Klavdija Gomboc z družino živi v Logu. Je turistična delavka, s turizmom se ukvarja tako v poklicnem kot zasebnem življenju. Že tretji mandat je predsednica Turističnega društva Kranjska Gora.

► **Kakšne so vaše izkušnje v politiki in zakaj ste se odločili, da se boste potegovali za mesto v občinskem svetu?**

Prvič sem kandidirala v obdobju 2002–2006 na Nestrankarski Zgornjesavski dolini in sedaj na Alpski listi župana Janeza Hrovata. Liste niso politično usmerjene, sodelujemo z vsemi občinskimi svetniki, sama pa se zavzemam za strateško pomembne projekte, ki bi tej prelepi dolini omogočili nadaljnji ekološko-turistični razvoj v sobivanju z naravnimi in kulturnimi danostmi, ki jih dolina ima.

► **Katere cilje boste skušali v teh štirih letih uresničiti kot občinska svetnica?**

Pridružujem se mnenju večine občanov, ki so bili predstavljeni v predlogu občinske strategije 2020–2030, da nujno potrebujemo tri strateške projekte, in sicer izgradnjo trgovskega centra zunaj središča vasi, ureditev mirujočega prometa in izgradnjo podzemne parkirne hiše ter seveda gondolsko povezavo na vrh Vitranca. Sama se bom kot svetnica zavzemala tudi, da bi vaščani Gozda - Martuljka v bližnji prihodnosti lahko pili vodo, ki je ob ve-

Klavdija Gomboc / Foto: Gorazd Kavčič

čjih nalivih ne bi bilo več treba prekuhavati. Seveda pa bo treba vse napore skupaj z ostalimi svetniki usmeriti tudi v iskanje dodatnega zdravnika, ki bo na razpolago občanom in turistom tudi ob koncu tedna in v času viškov turističnih sezon.

► **Kateri je po vašem mnenju ta čas največji problem v občini?**

Žalosti me, da nam ni uspelo bolj ohraniti tistega najbolj dragocenega, kar imamo, in to je prostor. Soočamo se z nekontroliranimi pozidavami naše čudovite Zgornjesavske doline, kjer v glavnem prevladuje interes kapitala, kako bi na čim manjši površini naredili čim več stanovanj za prodajo. Ni nam uspelo ohraniti alpske gradnje objektov in naša dolina se počasi spreminja v arhitektonsko 'skrupucalo'. Ni nam uspelo zaščititi

interesa smučišča, ki počasi glede na nekontrolirano pozidavo ostaja brez izteka smučišča in urejenih parkirišč, ni nam uspelo uveljavljati predkupne pravice in odkupovati kot občina strateško pomembnih objektov in zemljišč. Ne nazadnje, ni nam uspelo kot občanom domačega turističnega gospodarstva v sodelovanju z občino ohraniti lastniške strukture pomembnega infrastrukturnega podjetja RTC Žičnice Kranjska Gora v domači lasti.

► **Kaj je tisto, kar je trenutno v občini dobro urejeno?**

Menim, da imamo dobro organizirano šolstvo, poteka obnova kulturne dediščine (kozolcev) po celotni občini, vedno lepša urejenost krajev in vasi po celotni občini, ocvetličanje krajev, dodatna izgradnja športne infrastrukture, ne nazadnje pa živimo v občini, ki nam nudi nešteto možnosti in priložnosti za razvoj na področju kulturne in naravne dediščine. Prav je, da jo tako – čisto in neokrnjeno ohranjamo tudi za naše zanamce.

► **Kaj vam zapolnjuje prosti čas?**

Prosti čas, ki mi ostane, preživljam v krogu družine, na sprehodih, kolesu in druženju s prijatelji. Večino prostega časa pa mi vzame prostovoljstvo v Turističnem društvu Kranjska Gora, organizacija dogodkov, prireditvev in drugega programa, ki ga letno izvajamo ob podpori članov.

► **Življenjsko vodilo?**

Smej se in živi v Kranjski Gori ter dobro se z dobrim vrača.

Popravek

V septembrski številki Zgornjesavca je pri članku z naslovom Devetdesetletniki na kosilu z županom prišlo do neljube napake. Stavke "Osem mesecev sem bila stara, ko so me prinesli k hiši v Mojstrano. Po mami in atu sem prava Gorenjka, kdo se bo pa še spomnil, da je imel moj stric v Mojstrani obrt in je delal 'modroce' za celo Zgornjesavsko dolino," je povedala Vida Šušteršič, in ne Vida Legat, kot smo napačno zapisali. Za napako se iskreno opravičujemo. Uredništvo

O razvoju podeželja

Občina Kranjska Gora organizira delavnico o razvojnih izzivih kmetijstva, gozdarstva, domače obrti in razvoja podeželja v občini Kranjska Gora do leta 2030, ki bo v ponedeljek, 11. novembra, ob 14. uri v sejni sobi v Gasilskem domu v Gozdu - Martuljku.

Že drugo miniranje plazu nad vasjo Belca

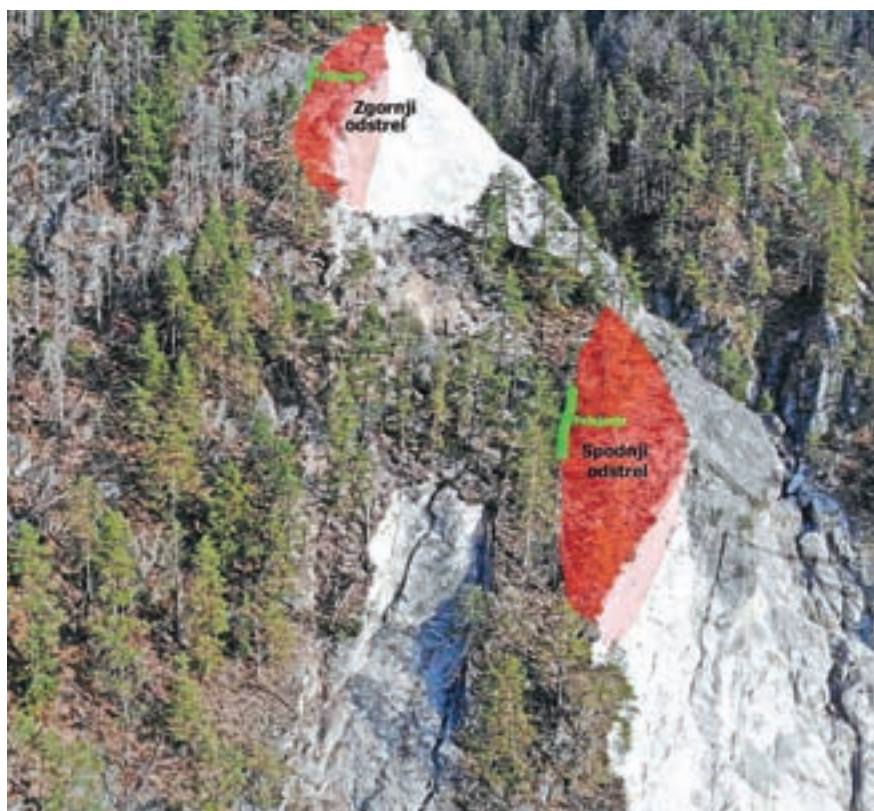
V poteku sanacije plazu nad Belco sta ostali dve kritični območji, ki sta grozili, da se odtrgata in nekontrolirano zgrmita v dolino. Sredi oktobra so zato izvedli drugi delni odstrel kamnitega bloka. Gradnja nadomestne gozdne ceste pa poteka po novi trasi, prva faza naj bi bila zaključena novembra.

SUZANA P. KOVAČIČ

Nad vasjo Belca poteka sanacija plazu, do katerega je prišlo po hudem neurju s poplavo oktobra lani. Kot je znano, je plaz zasul žago in hidroelektrarno, evakuirali so nekaj več kot trideset prebivalcev. S sanacijo škode, ki jo je povzročila voda, so se začeli ukvarjati že takoj po njenem nastanku. Geološka stroka je ob tem opozorila, da lahko pride do porušitev večjega skalnega bloka na samem podoru, ki je bil pregledan in ocenjen kot zelo nestabilno območje s številnimi razpokami. Zato so prvi delni odstrel z miniranjem izvedli že decembra lani. Odstreljenega je bilo približno 25 tisoč kubičnih metrov materiala. Kot so sporočili z ministrstva za okolje in prostor (MOP), sta ostali dve kritični območji, ki sta grozili, da se odtrgata in nekontrolirano zgrmita v dolino. Zato so 15. oktobra letos izvedli drugi delni odstrel kamnitega bloka na dveh mestih. Po prvih ocenah je odstreljene med trideset in 35 tisoč kubičnih metrov kamnine.

V vmesnem obdobju so začeli graditi nadomestno gozdno cesto, ki poteka po novi trasi. Kot je povedal župan Občine Kranjska Gora Janez Hrovat, naj bi bila po zagotovilih izvajalca del GG Bled cesta do prve faze zgrajena novembra letos. "Ta gozdna cesta je zelo pomembna zaradi dostopa do vodnih objektov na hudourniku Belca, da se ti lahko uredijo, ker so že dotrajani. Pa tudi zaradi dostopa do precejšnjega dela gozdov med Kepo in Bašco ter visokogorskih pašnikov," je povedal župan Hrovat.

Izdelan je bil tudi že projekt sanacije skalnega podora s kamnolomno ureditvijo brežine. Kot so sporočili z MOP, je način izvedbe končne ureditve po-

dora treba še doreči. Enako velja za traso poteka ceste, ki je odvisna od končne rešitve samega podora. Republiška Direkcija za vode načrtuje gradnjo večje zaplavne pregrade čez hudournik Belca na območju nad žago, s čimer bodo zagotovili večjo varnost objektov pred hudourniški nansosi. "Stroka odloča o samem načinu ureditve podora, je pa vsekakor z vidika varnosti prebivalcev izjemno pomembno, da se spodaj naredi velika zaplavna pregrada. Ta naj bi bila po prvih zagotovilih odgovornih vodarjev sicer zgrajena že letos, a kot kaže zdaj, bo verjetno šele spomladi," je pojasnil župan.

Stroški obeh delnih odstrelov znašajo nekaj manj kot 44 tisoč evrov brez DDV, medtem ko znaša strošek gra-

dnje nove gozdne ceste do vrha podora 317 tisoč evrov brez DDV. Končne ocene vrednosti sanacije v tem trenutku ni mogoče podati, saj je odvisna od načina in pristopa k izvedbi končne ureditve območja.

Nosilec izvedbe ukrepov sta Občina Kranjska Gora in Direkcija za vode (v delu, ki se nanaša na hudournik Belca). MOP pa v okviru Programa odprave posledic neurja s poplavo oktobra 2018 sofinancira ukrepe v višini neto izvedbe del, medtem ko so stroški projektiranja, gradbenega in geološkega nadzora ter strošek DDV stroški, ki jih mora plačati Občina Kranjska Gora. Ta strošek pa je za občinski proračun velik, kot je opozoril župan Hrovat. Samo do zdaj je občina za ukrepe namenila okrog 150 tisoč evrov.

V načrtu ureditev območja Proda

Na območju krajevne skupnosti Dovje - Mojstrana se pripravlja ureditev območja Proda. Podžupan Bogdan Janša je predstavil dve idejni zasnovi ureditve tega športnega parka.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kot je poudaril kranjskogorski podžupan Bogdan Janša, občina v svojih razvojnih načrtih uspešno združuje turizem in šport: "Zavedamo se, da samo moderna in ustrezna športna infrastruktura lahko v občino privabi tudi te vrste obiskovalce, hkrati pa domačim športnim društvom omogoča odlične pogoje za vadbo in trening, lokalnim prebivalcem pa v obliki rekreacije aktivno in zdravo preživljanje prostega časa. Stanje na tem področju danes je tako, da Dvorana Vitranc in obe šolski telovadnici zagotavljata do-

"Vesel sem, da so se tudi za to območje začele iskati primerne rešitve, ki ne bodo pregrobo in nestrokovno posegle v ta prostor ter bodo hkrati zadostile potrebam razvoja kraja in prebivalcev. Obenem gre pohvala tudi študentom Fakultete za arhitekturo in mentorjem, ki so bili v ekipi za ureditev območja Proda, za njihove ideje in hkrati razumevanje naših potreb. Po mojem mnenju smo pripravili dve zanimivi različici ureditve."

bre pogoje za dvoranske športe. Ureditev zunanjega športnega igrišča pri osnovni šoli v Kranjski Gori z atletsko stezo in igrišči za igre z žogo je korak v pravo smer. Športni park Ruteč v prihodnje čaka ureditev, ki bo zaokrožila ponudbo parka in omogočila osnovne pogoje, ki jih športniki potrebujejo. Letošnja investicija v igrišče za golf pa je dopolnila in dvignila prepoznavnost

Ureditev območja Proda, prva različica

destinacije tudi na tem področju." Podžupan Janša je pojasnil, da se na območju krajevne skupnosti Dovje -

Mojstrana pripravlja ureditev območja Proda. "Gre za lokacijo, kjer je že sedaj nogometno igrišče, helidrom za po-

Ureditev območja Proda, druga različica

trebe GRS, prelep park Triglavski gaj z majhnim bajerjem, sprehajalno potjo in na severni strani reko Savo. Občina se je za ureditev tega območja prijavila na razpis Nogometne zveze Slovenije (NZS) in partnerja pri projektu Fakultete za arhitekturo iz Ljubljane in bila skupaj s tremi občinami tudi izbrana." Bogdan Janša je s strani občine projekt koordiniral in se udeležil delavnic. Te so potekale na Brdu pri Kranju, kjer ima NZS svoj nacionalni center. "Pri pripravi idejne zasnove smo upoštevali lokacijo in 'zgodovino' tega območja. Izdelani sta bili dve varianti. Kot osrednji športni del obeh različic je urejeno nogometno igrišče po standardih UEFA in NZS, ki omogočajo priprave in igranje tekem na najvišjem nivoju," je dejal Janša in podrobneje razložil obe varianti.

PRVA RAZLIČICA

Varianta ena vsebuje nogometno igrišče, atletsko stezo deloma ali v celoti, skakališče za skok v daljino, troskok in skok v višino, večnamensko igrišče za športe z žogo. Območje helidroma, sprehajalno tekaško pot okoli celotnega parka, ureditev brežine reke Save, preusmeritev kolesarske steze z državne ceste v križišču pri nekdanji Lajki v Mojstrani, na območje Proda in potem preko modre brvi priključitev na obstoječo kolesarsko progo D2, adrenalinski oz. pustolovski mini park, vodno površino kot biotop jezero in pripadajoči objekt. Parkiranje se zagotovi na območju nekdanje železniške postaje, za dostop na območje pa se uredi dostavna in intervencijska pot. Hkrati se uredi tudi Triglavski gaj v park, kot je nekdaj že bil. Na zahodni

strani se območje vrtičkov primerno uredi in loči od športnega dela.

DRUGA RAZLIČICA

Po varianti dve se poleg zgoraj naštetega obravnava tudi območje bivšega Koopa, ki se v današnjem stanju lahko že ima za degradirano območje – in kot tako je potrebno skrbnega in strokovnega prostorskega načrtovanja, kjer pa vsebine še niso čisto dorečene. Hkrati se ta različica navezuje na možnosti, ki jih nudi Grančiče, kjer po južni strani poteka ferata, na severni strani pa je ideja, da se uredi naravno plezališče z več različnimi smermi. Za dostop iz Grančiča na območje parka Prod pa je pripravljavec predvidel tudi adrenalinsko možnost spusta po jeklenici, t. i. zipline. Glede morebitnih infrastrukturnih potreb se lahko načrtuje tudi nov, večji most čez Savo.

"Vesel sem, da so se tudi za to območje začele iskati primerne rešitve, ki ne bodo pregrebo in nestrokovno posegle v ta prostor ter bodo hkrati zadostile potrebam razvoja kraja in prebivalcev. Obenem gre pohvala tudi študentom Fakultete za arhitekturo in mentorjem, ki so bili v ekipi za ureditev območja Proda, za njihove ideje in hkrati razumevanje naših potreb. Po mojem mnenju smo pripravili dve zanimivi različici ureditve. Zavedam se, da je to šele začetek, pa vendar predstavljeni idejni zasnovi dajeta odlično podlago in osnovo za to, da se v kraju in občini usedemo in pogovorimo, kako bomo nadaljevali ureditev tega območja," je sklenil podžupan Bogdan Janša.

Prijaznejši Aljažev prosvetni dom na Dovjem

JANKO RABIČ

Aljažev prosvetni dom na Dovjem je od letošnje jeseni prijaznejši za vse, ki radi obiskujejo dramske predstave, različne prireditve in druge dogodke, ki jih v dvorani organizira in pripravlja KUD Jaka Rabič Dovje - Mojstrana. Objekt stoji ob domu nekdanje kmetijske zadruga, ki ga ima sedaj Agrarna skupnost Dovje - Mojstrana. Pod vodstvom Franceta Voga so temeljito obnovili preddverje Prosvetnega doma, zamenjali dotrajani les, zgradili nove sanitarije, prepleskali prostore ter uredili dostop gibalno oviranim osebam do razstavne sobe in na oder. Stene v preddverju krasi šest originalnih plakatov in replik odrskih del, ki so jih napisali domači avtorji in so bila uprizorjena na Dovjem. Obnova je stala petdeset tisoč evrov. Vsak po polovico sta prispevali Občina Kranjska Gora in Agrarna skupnost Dovje - Mojstrana. V kulturnem društvu so bili izdatne pomoči agrarne skupnosti zelo veseli. Kot je povedal predsednik Slavko Rabič, so se za to odločili zaradi nekaterih skupnih obnovitvenih del in predvsem zaradi dobrega sosedskega sodelovanja ter v dobrobit vseh prebivalcev vasi, ki obiskujejo sosedski objekta.

France Voga in Slavko Rabič v obnovljenem preddverju Aljaževega prosvetnega doma

Prejeli nacionalno jezikovno priznanje

Kranjskogorski osnovnošolci z mentorico učiteljico nemškega jezika Lidijo Tempfer so prejeli nacionalno jezikovno priznanje. Strokovnjaki so namreč ocenili, da so zelo dobro pripravili in izvedli evropski projekt o učenju tujih jezikov.

KARMEN SLUGA

Slavnostna podelitev priznanj je bila v Hiši Evropske unije v Ljubljani, kjer so v sproščenem pogovoru poudarili pomen poučevanja in učenja tujih jezikov ter dodano vrednost jezikovne in kulturne raznolikosti. Učenci so prikazali štiri dejavnosti pri pouku nemškega jezika in v nastopu povežali nacionalni mesec skupnega branja z dnevom evropskih jezikov. V ta namen so pripravili tudi knjižno kazaliko s QR-kodami, ki nudijo povezavo do prispevkov, objavljenih v spletni učilnici *Drei Hände – Tri roke*.

"Projekt Jezikovna asistentka je pouk nemškega jezika na Osnovni šoli (OŠ) Josipa Vandota Kranjska Gora obogatil in mu dal novo dimenzijo. Pri pouku je prisotna jezikovna asistentka, ki prihaja iz Avstrije, torej je t. i. naravna oziroma rojena govorka. Učenci naj bi pri takšnem pouku napredovali predvsem na področju besednega zaklada in izgovarjave. Ob konkretnem delu v razredu se je pokazalo, da se učenci težko umirijo, slabo zbrano poslušajo, niso osredotočeni, slabo berejo, pri pisanju in prepisovanju so površni, govorijo tiho in nerazločno. Želijo si hitrih uspehov in niso se pripravljene potruditi in pokazati vsega, kar zmorejo. Te ugotovitve so nama bile s kolegico iz Avstrije glavno vodilo pri pripravi pouka. Želeli sva narediti nekaj konkretnega, da bi

"Učenci doživijo pozitivno izkušnjo večjezičnosti skozi druženja, delavnice, skupno branje, ustvarjanje, kulinariko, reševanje problemov in nalog, petje, šport, ples ter običaje."

se stanje popravilo. Iskali sva ideje in poti, kako v pouk vplesti dejavnosti, preko katerih bi izboljšali prej našteto. Uspelo nama je, da so bili učenci zadovoljni in notranje motivirani – in končni izdelki to izkazujejo. Seveda so to rezultati, za katere smo potrebovali ogromno časa, veliko ponavljanja in potrpljenja. Delo z jezikovno asistentko prinaša tudi druge prednosti, saj gre za delo v timu in veliko sva se lahko učili druga od druge, pri delu pa sva se tudi kvalitetno dopolnjevali. Inovativnost projekta je v didaktičnih pristopih in v ne vsiljenem uvajanju tehnologije v pedagoški proces. Izvirnost projekta vidim tudi v tem, da so vključeni vsi učenci in vsi imajo možnost v avtentičnem okolju in z rojenimi govorniki preizkusiti svoje znanje jezika in ga izpopolnjevati. Učenci doživijo pozitivno izkušnjo večjezičnosti skozi druženja, delavnice, skupno branje, ustvarjanje, kulinariko, reševanje problemov in

nalog, petje, šport, ples ter običaje," je povedala učiteljica nemškega jezika Lidija Tempfer. Ciljna skupina so učenci od četrtega do devetega razreda, ki obiskujejo pouk nemškega jezika na OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora in sodelujejo z vrstniki Ljudske šole Šentlenart pri Sedmih studencih (od prvega do četrtega razreda), ki se učijo slovenščino. Pri pouku niso le brali, pisali, poslušali in govorili, temveč tudi kuhali, peli in se igrali. Pripovedovali so zgodbe, ploskali izštevance, prevedli knjigo, sodelovali na natečaju v tujih jezikih, sestavili scenarij in odigrali Rdečo kapico, naredili risanke z nemško govorečimi liki, sestavili virtualno knjigo ... Obiskali so tudi Minimundus, čokoladnico Zotter, Dunaj in Salzburg. Projekt sta podprla ministrstvo in zavod za šolstvo, pridružila se je tudi Občina Kranjska Gora, a se je kljub dobrim rezultatom in uspehu v letošnjem šolskem letu zaključil.

planica2019

FIS SVETOVNI POKAL V TEKU NA SMUČEH

BOŽIČNI VIKEND V PLANICI 21 / 22 DECEMBER

SOBOTA, 21. december 2019

ŽENSKÉ IN MOŠKI - ŠPRINT PROSTO

11:00

Kvalifikacije

13:30

Finale

NEDELJA, 22. december 2019

ŽENSKÉ IN MOŠKI - EKIPNI ŠPRINT PROSTO

09:00

Polfinale

11:10

Finale

OTROCI DO VKLJUČNO 14 LET

BREZPLAČNO

@planica.si

@ocplanica

@ocplanica

www.planica.si

DOGODKI 2020

18. 01. - 19. 01. 2020
FIS SVETOVNI DAN SNEGA

01. 02. - 02. 02. 2020
FIS CELINSKI POKAL V
SMUČARSKIH SKOKIH
IN NORDIJSKI KOMBINACIJI

19. 03. - 22. 03. 2020
FIS SVETOVNO PRVENSTVO
V SMUČARSKIH POLETIH

KRANJSKA GORA

Gorski reševalci spet na številnih akcijah

Letošnji ponovni množičen obisk gora ob vseh lepih doživetjih spremljajo tudi manj prijetni dogodki, ki globoko, tudi tragično posežejo v vsakdan posameznikov in družin. To spet dokazuje vse prej kot spodbudno število gorskih nesreč.

JANKO RABIČ

Statistika Gorske reševalne zveze Slovenije do 25. oktobra letos beleži 552 posredovanj gorskih reševalcev (lani jih je bilo v celotnem letu 537). Ob različnih poškodbah in obolenostih je bilo tudi 21 smrtnih primerov planincev. Obseg dela se z leti za požrtvovalne gorske reševalce še povečuje, saj poleg nesreč v gorah posredujejo tudi pri nesrečah jadralnih padalcev in nesrečah v gozdovih. To humano in požrtvovalno poslanstvo v Zgornjesavski dolini opravljajo dve društvi in ena postaja gorske reševalne službe (Mojstrana, Kranjska Gora in Rateče). Glede na zahtevnost terena (zavarovane poti, plezalne stene, vrhovi) njihova reševanja sodijo med najtežja v Sloveniji. Letos so doslej na pomoč ponesrečenim hiteli v 93 primerih. O nesrečah, vzrokih in reševanjih so povedali:

Predsednik Društva GRS Mojstrana Jože Martinjak: "Z letošnjimi 45 akcijami smo že presegli lansko skupno število 39 in tudi nasploh je to doslej največ akcij na letni ravni. Imeli smo kar nekaj zelo zahtevnih akcij, med drugim v nemški smeri v Triglavski severni steni reševanje alpinistke. Zaradi slabega vremena smo reševanje izvedli na klasičen način, šele ob vznožju stene nam je pomagal helikopter. Več zahtevnejših akcij je bilo na vrhu Triglava in nočno reševanje pod Staničevim domom. Nekako reševanja delimo v tri skupine, na zahtevna alpinistična v stenah, na tista na različnih poteh, kjer so vzroki bolezen, zdrsi ali slabo vreme. Tretja pa so reševanja pohodnikov, mi jim pravimo kar "turisti". Pridejo do Kredarice, so utrujeni in jih vse boli – noge, roke. Potem se obrnejo na nas po pomoč in tudi so primeri, ko se tako s pomočjo helikopterja vrnejo v dolino."

Načelnik Postaje GRS Kranjska Gora Miha Noč: "Doslej smo imeli skupaj 34 reševalnih akcij, lani v vsem letu trideset. Poudarili bi reševalno intervencijo na Hanzovi poti na Malo Mojstrovko, v kateri smo reševali češko družino z dvema otrokoma. To je bilo reševanje na zahtevnem terenu, v slabem vremenu z nevihto. K sreči se je vse dobro končalo. V takšnih primerih smo tudi reševalci izpostavljeni nevarnostim, kar predstavlja tveganje za celotno ekipo. Sicer so vzrok za nesreče največkrat pomanjkljiva oprema, nepoznavanje terena in podcenjevanje težavnosti. Veliko delamo na preventivnem področju, da bi vendarle skušali s tem vplivati na množice planincev za večjo varnost. Letos smo poleg že utečenih dejavnosti skupaj s Policijo in Turizmom Kranjska Gora namestili več opozorilnih tabel na Vršiču in v Tamarju (sodelovanje tudi GRS Rateče) s podobo

Blaž Svetlin s Postaje GRS Kranjska Gora pred opozorilno tablo hribovke Mojce

simpatične hribovke Mojce, ki v treh jezikih opozarja, da je od tam naprej treba nadaljevati pot s primerno gorniško opremo. Prvič smo z elektronskimi letaki poskusili informacije o razmerah in varnem načinu obiskovanja gora prenesti do gostov prek ponudnikov nastanitvenih kapacitet. Ugotavljamo, da bo to sodelovanje treba v prihodnje še okrepiti. Na Vršiču smo v sodelovanju s Planinskim društvom Jesenice namestili informacijsko tablo ob začetku zelo zahtevne planinske poti skozi Prisankovo okno. Vse te aktivnosti so izvedene v dobri veri, da tudi s preventivo poskusimo rešiti kakšno človeško življenje."

Predsednik Društva GRS Rateče Iztok Butinar: "Letos smo imeli doslej trinajst reševalnih akcij, sicer je to število že nekaj let na letni ravni enako. Bile so to že kar standardne akcije, zahtevnejša je bila nesreča v Mali Ponci, kjer se je smrtno ponesrečila planinka. Bila je tudi specifična, saj smo potek in postopke morali urediti z Italijani. Sicer imamo navadno letno okoli tretjino stenskega reševanja, to so plezalne poti na Travnik in Šite, pa potem zahtevnejše poti na Jalovec. Kot ugotavljamo, so vzroki za nesreče nepoznavanje terena in precenjevanje sposobnosti. Namesto da bi se planinci v pravem času obrnili nazaj, nadaljujejo pot in zaidejo v težave. Pri društvu imamo moštvo, ki je vedno takoj pripravljeno priskočiti na pomoč ob nesreči."

Zlata plaketa Eriki Krznarič

MARJANA AHAČIČ

Člani društva Združenje borcev za vrednote NOB Dovje - Mojstrana so se prvo nedeljo v septembru zbrali v Vratih in počastili spomin na vse padle gornike, partizane in vojne žrtve. Ob tej priložnosti so tajnici združenja Erika Krznarič za njeno dolgoletno aktivno delo podelil zlato plaketo ZZB NOB Slovenije.

"Erika Krznarič izhaja iz partizanske družine, živela je na Dovjem. Že njen praded Ivan Brence je bil zaveden Slovenec, poštena, a nesrečna slovenska grča. Pri Brenčetu so imeli vola za vprego in pomoč pri delu, bil je nenadomestljiv, zato ga gospodar ni dal od hiše avstrijskim oblastem. Zaradi neizpolnjene naloge je bil kaznovan z ustrelitvijo na Ljubljanskem barju leta 1915," je pojasnila predsednica društva Sonja Mirtič. "Erika je tajnica v društva in več desetletij aktivno sodeluje v vseh akcijah v KS Dovje - Mojstrana. Njeno obširno prostovoljno delo, njene bogate izkušnje, njena zavzetost za ohranjanje vrednot NOB bogati ugled Združenja. S svojo toplino in konkretno pomočjo je neizmerna opora ljudem, zna poslušati in slišati slehernega člana zveze borcev in krajana, mu nuditi toplino in prijazno besedo."

Kot še poudarja Mirtičeva, člane združenja pri delu vodita odgovornost za mirno in varno prihodnost. Zadovoljna je tudi, da so člani združenja zelo aktivni in sodelujejo v različnih društvih v kraju in zunaj njega. Zavedajo se, da le z aktivnim delom lahko dosegamo pozitivne rezultate in visoka priznanja. "Vesela sem, da se vsako leto zberemo pri koči, ki nosi ime po pogumnih padlih partizanih. Vsi, ki so vojno doživeli, in mi, ki poznamo vojno iz zgodovinskega in pripovedovanja, smo ponosni na vrednote NOB, ponosni na svojo domovino."

Predsednica združenja Sonja Mirtič in letošnja nagrajenka Erika Krznarič

Tradicija izdelovanja suhih mesnin bogati našo kulinarčno ponudbo. Knjiga je namenjena vsem, ki želijo obogatiti svoja praktična znanja o pripravi mesa ter izdelovanju klobas, salam in želodcev.

Cena knjige je

12
EUR

* poštšina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštšina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Čas, v katerem novorojenček postane živahen otrok, je poln presenečenj, prvih preizkušenj in navdušenja. Vse te trenutke lahko ohranimo tako, da jih zapišemo v album, ki bo trajen spomin na začetek življenja.

Trda vezava

14,99
EUR

* poštšina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštšina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Letos tudi plesna pripravnica

MARJANA AHAČIČ

Oddelek Glasbene šole Jesenice, ki deluje v Kranjski Gori, je tudi letošnje šolsko leto začel s polno mero zagona in tudi razveseljivih novosti, je sporočila Klavdija Jarc Bezlaj, pomočnica ravnateljice glasbene šole. V prostorih Ljudskega doma že nekaj let poteka pouk klavirja, kitare, violine, kljunaste flavte, flavte, harmonike in nauka o glasbi, letos pa smo v Kranjski Gori odprli tudi oddelek plesne pripravnice 1. Sedem učenk in učenec tako dvakrat tedensko v Mali dvorani Ljudskega doma usvajajo prve baletne korake.

Njihova učiteljica Maja Repe je ob tem strnila nekaj misli in vtisov: "Plesna oziroma baletna vzgoja je za razvijajočega se mladega človeka dragocen medij, skozi katerega se lahko izraža, komunicira, se razvija telesno, men-

To jesen so v kranjskogorskem oddelku glasbene šole pripravili kar dva javna nastopa učencev. Prvi je bil v oktobru, na drugega pa vse ljubitelje glasbe vabijo v ponedeljek, 18. novembra, ob 18.30 v Malo dvorano Ljudskega doma.

Manca Kralj s kljunasto flavto na nastopu v Kranjski Gori / Foto: Sašo Valjavec

talno, čustveno, duhovno in dušno; spoznava sebe, svet ter lastno vlogo v njem. Ples oziroma gib je človeku najbolj primaren, saj se giba, še preden sliši, vidi in celo diha – gibamo se že v maternici. Ples je v preteklosti spremljal pomembne mejnike v človeškem življenju, prisoten je bil ob vseh pomembnih praznovanjih. Danes pa je priložnosti za ples izredno malo, še manj pa priložnosti, kjer bi se otroci skozi ples lahko izražali, z njim ustvarjali ter prek njega prišli v

stik s seboj ter s svojim telesom. Zato je plesno oziroma baletno izobraževanje tako dragoceno in pravica prav vsakega otroka. Radosti me, da svoje znanje, izkušnje ter ljubezen do baleta lahko delim tudi z mladimi v Kranjski Gori."

To jesen so v kranjskogorskem oddelku pripravili kar dva javna nastopa učencev. Prvi je bil v oktobru, na drugega pa vse ljubitelje glasbe vabijo v ponedeljek, 18. novembra, ob 18.30 v Malo dvorano Ljudskega doma.

Lavtižarjevi dnevi

SUZANA P. KOVAČIČ

V Ljudskem domu v Kranjski Gori so od 24. do 27. oktobra potekali 22. Lavtižarjevi dnevi v organizaciji Kulturno-prosvetnega društva Josip Lavtižar Kranjska Gora. Program je bil kakovostno pripravljen, gostili so alpinista Luko Stražarja, plesno predstavo Carmen v izvedbi Plesnega kluba Forma iz Ljubljane z gosti, tragikomedijo Evalda Flisarja Kaj pa Leonardo? v izvedbi gledališča Pod kozolcem (KD Šmartno ob Paki). Zadnji dan sta bili v programu še otroška gledališka predstava Josipa Ribičiča Miškolin v izvedbi gledališke skupine Hiše kulture ZKD mestne občine Koper in večerni koncert koprskje klope Semikantá. Gledalci, ki so spremljali posamezne dogodke, so bili navdušeni.

Plesna predstava Carmen v izvedbi Plesnega kluba Forma iz Ljubljane z gosti

Veliko smeha tudi to sezono

Barillonovo poroko so na odru Ljudskega doma v Kranjski Gori gostili oktobra kot uvodno gledališko predstavo v sezoni, v soboto, 9. novembra, ob 19.30 bo uprizoritev kriminalke Vrv. Istega dne ob 16.30 vabljeni tudi otroci na ogled predstave Gusarski zaklad. V letošnji sezoni domače društvo KPD Josip Lavtižar pripravlja tudi svojo predstavo, premiera bo januarja 2020.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kulturno-prosvetno društvo (KPD) Josip Lavtižar Kranjska Gora je z abonmajem amaterskih gledaliških skupin začelo v letu 2003. Kot je povedala predsednica društva Petra Mlinar, so bili v slovenskem prostoru sploh eni prvih, ki so začeli pripravljati abonma amaterskih gledališč. Tako dobro je bil sprejet, da so število predstav že kmalu razširili, gledališki abonma je, razen obdobja gradnje novega Ljudskega doma, stalnica. "Naši abonenti si želijo največ komedij, v program pa uvrstimo tudi kakšno dramo, kriminalko. Skušamo privabiti najboljše in kakovostne gledališke predstave (če nam to dopušča velikost odra). Pozorni smo, da so v repertoar vključena tudi najboljša amaterska gledališča iz zamejstva (Sela na Koroškem, Štandrež pri Gorici), s katerimi gojimo in ohranjamo trajne stike," je povedala Mlinarjeva.

IZ DOMAČE PRODUKCIJE: KRIMINALKA SMRTNA PAST

V sezono 2019/20 so že vstopili. Oktobra so gostili KUD Stane Sever Ribnica pri Pohorju s komedijo Barillonova poroka. V soboto, 9. novembra, ob 19.30 na oder Ljudskega doma prihaja Gledališko društvo Radeče s kriminalko Vrv, režiral jo je Klemen Nikolič. V soboto, 11. januarja, ob 19.30 bo neobičajna komedija Hotel ali punčka iz omare v režiji Gojmirja Lešnjaka - Gojca, v goste prihaja KUD Šempeter, ki ga na odru Ljudskega doma gostijo prvič. Še dve predstavi bosta: 8. februarja komedija Scapinove zvijače v izvedbi Gledališkega društva Kontrada Kanal in 7. marca komedija Komet prihaja v izvedbi Kulturnega društva Jožef Virk Dob. Kot je tudi poudarila Petra Mlinar, je zelo pomemben simbol društva njihova lastna gledališka produkcija, ki sega v leto 1997 z uprizoritvijo prve gledališke predstave, komedije Poročil se bom s svojo ženo. V tej sezoni že vadijo za premiero kriminalke Smrtna past (Ira Levina) s presunljivimi preobrti in zapleti, na katero bodo povabili januarja 2020. Predstavo režira Tatjana Peršuh. V letošnji gledališki sezoni imajo nekaj več kot osemdeset abonentov, vse predstave so tudi za izven.

OTROCI NASTOPAJO ZA OTROKE

Četrto leto KPD Josip Lavtižar nudi tudi otroški abonma. Večinoma otroci nastopajo za otroke. Tudi za otroške predstave velja, da so poleg abonmaja še za izven. Oktobra so

Prva otroška predstava v abonmaju 2019/20 je bila Mojca Pokrajculja.

imeli v gosteh Otroško gledališko skupino Farnega kulturnega društva Koroška Bela z uprizoritvijo Mojce Pokrajculje. V soboto, 9., novembra, ob 16.30 bo nastopila Otroška gledališka skupina Kulturnega društva Bohinjska Bela s predstavo Gusarski zaklad, v soboto, 14. decembra, ob 16.30 pa bo KUD Zasip pri Bledu nastopilo s predstavo Srote. Še dve predstavi bosta: 11. januarja Zvezdica Zaspanka in 8. februarja Maček Muri.

Tudi otroška dramska sekcija v okviru KPD Josip Lavtižar Kranjska Gora od 2001 vsako leto premierno uprizarja po eno gledališko predstavo. Med zadnjimi omenimo letošnjo spomladansko premiero Čarobnost Blejskega jezera, ki jo je režirala Metka Freljeh.

Z otroškimi predstavami tudi gostujejo, imajo po dvajset ponovitev ene predstave. Marca letos je pod taktirko režiserke Leone Gomboc gledališka šola premierno uprizorila Rolino 006, projektno gledališko predstavo, ki je nastala prek improvizacijskih vaj.

KPD Josip Lavtižar je pred kratkim povabil tudi na 22. Lavtižarjeve dneve, med bližnjimi dogodki pa bodo organizirali miklavževanje.

Glasba povezuje in ne pozna meja

JANKO RABIČ

V soboto, 12. oktobra, je na trgu pred cerkvijo v Kranjski Gori odmevala glasba treh pihalnih orkestrów in spet se je izkazalo, da ta ne pozna jezikovnih prepek in meja. Člani Pihalnega orkestra Jesenice - Kranjska Gora so bili gostitelji srečanja orkestrów treh dežel, ki so se začela pred 32 leti skupaj z godbeniki iz Podkloštra na avstrijskem Koroškem in Bagnarol v Italiji. Vmes so bila srečanja za nekaj let prekinjena, leta 2017 pa je bila skupna odločitev godbenikov, da se nadaljujejo. Vsi trije orkestri so se najprej predstavili z lastnim krajšim koncertom, sledil je še skupni nastop z dvema skladbama pod vodstvom domačega dirigenta Dejana Rihtariča. Lepa sobota je na trg zvalila veliko poslušalcev, godbenikom pa sta priznanje za sodelovanje in glasbeno povezovanje izrekla vodja kabineta na Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije Peter Bohinec in župan Občine Kranjska Gora Janez Hrovat.

Pihalni okrester iz Podkloštra

Gostitelji, pihalni orkester Jesenice - Kranjska Gora

Andrej Mežik / Foto: Marjan Debelak

Andrej Mežik v objektiv ujel motive svoje doline

Član Foto kluba Jesenice Andrej Mežik, doma iz Rateč, se je v oktobru s samostojno razstavo predstavil v Foto galeriji Mercator center Jesenice. Za glavno temo je izbral krajino, razstavi pa dal naslov Moja dolina. Kot velik ljubitelj narave je v objektiv ujel lepe motive bližnje in daljne okolice njegovega doma. To so v Gornjesavski dolini posnetki Jasne, Zelencev, doline pod Poncami, rateških travnikov in Belopeških jezer, razstavo je popestril še s posnetki favne in flore. Fotoaparat je Andrejev stalni sopotnik. Kot pravi, s fotografijo zabeleži trenutek, ki se ne ponovi. Na odprtju mu je za pripravljeno razstavo priznanje izročil predsednik Foto kluba Jesenice Janez Vrzel. Fotografije bodo na ogled do 13. novembra. J. R.

Na ruševinah starega gradijo nov hotel

Podjetje Dom trade Žabnica na lokaciji nekdanjega Penziona Špik v Gozdu - Martuljku investira v gradnjo novega butičnega hotela z velnesom.

SUZANA P. KOVAČIČ

V družinskem podjetju Dom trade Žabnica (pri Kranju) so investirali v nakup več kot desetletje propadajočega objekta Penzion Špik tik ob državni cesti v Gozdu - Martuljku. "Z ženo sva se že pred leti pogovarjala o tem, da bi se pojavila še na kakšnem drugem področju, ne samo v gradbeništvu in trgovini, čeprav ta ostaja primarna dejavnost. Iskala sva še nekaj novega, drugačen izziv, potem pa sva zasledila to nepremičnino, ki je na zares čudoviti lokaciji. Ne nazadnje sva oba z ženo tudi smučarja, kar je bil še dodaten motiv, da greva v investicijo v bližini smučišč," je pojasnil Matjaž Tičar, vodja komerciale in solastnik podjetja Dom trade Žabnica.

Tako kot pred desetletjem obnovljeni Hotel Špik na drugi strani vasi je bila tudi stavba ob cesti v Kranjsko Goro kot hotelska depandansa desetletja v lasti družbe Petrol. Nekaj časa je v njem delovala restavracija, v kleti celo nočni klub, potem pa so hotel zaprli in ga v začetku devetdesetih prodali zasebniku, Slovincu, ki živi v Veliki Britaniji in je imel verigo restavracij. Kot je pojasnil Tičar, je objekt oziroma

Zunanost stavbe bo precej podobna prejšnji.

to odlično lokacijo prodal zato, ker se njegovi potomci z investicijo niso želeli ukvarjati.

Glavni izvajalec del je Kovinar gradnje Jesenice. "Po načrtih naj bi bila nova stavba za božič že pokrita. Za december 2020 pa je plan in želja, da ga odpremo. Zunanost stavbe bo precej podobna prejšnji, ker se stare ljudje še dobro spomnijo in tudi alpski stil se najlepše zlije z okoljem, naravo. Načrtujemo restavracijo, enajst sob, večino dvoposteljnih, nekatere bodo imele možnost dodatnega ležišča. V kletnih prostorih bodo shramba za smuči, kolesarnica in velnes. Edina bistvena

razlika bo, da bomo stavbo podaljšali s še enim manjšim objektom, v katerem bodo štiri apartmaji," je povedal Tičar. Investicija je vredna dobre tri milijone evrov. Imena novega kompleksa novi lastnik še ni želel razkriti oziroma ga še razvijajo, zagotovo pa to ne bo več Špik, ker ima takšno ime hotel »čez cesto«.

Pred novim objektom bo nekaj parkirišč, sedanje makadamsko, na katerem avtomobile pogosto parkirajo obiskovalci, ki se odpravljajo v okoliške hribe, pa ima podjetje v dolgoročnem najemu skupaj z Občino Kranjska Gora, kot je še pojasnil sogovornik.

Odlične pionirke PGD Mojstrana

KARMEN SLUGA

Oktober je bilo v Kranju regijsko gasilsko tekmovanje za mladi, na katerem so se odlično odrezale pionirke iz PGD Mojstrana, saj so se med 28 ekipami iz vse Gorenjske uvrstile na drugo mesto in si tako prislužile vstopnico za državno tekmovanje. Na regijskem tekmovanju so se morale izkazati v vaji z vedrovko, štafeti z ovirami na štiristo metrov ter razvrščanju. Trenirati so začele mesec dni prej, vaje so imele dvakrat tedensko. Dekleta, stara od šest do enajst let, bodo zdaj imela nekaj počitka, že na začetku pomladi pa se bodo začela pripravljati na boj s še hujšo konkurenco, ki jih na državnem tekmovanju predvidoma že konec maja čaka v Celju.

Kaj vse ogroža čebele

JANEZ GREGORI

Uvodoma lahko rečemo, da za grožnjami čebelam večinoma stoji človek s svojimi različnimi dejavnostmi. Največkrat omenjamo uporabo raznih sredstev, ki jih v poljedelstvu in sadjarstvu uporabljajo za zaščito pridelkov, ki nam predstavljajo hrano. Pri nepravilni uporabi teh sredstev, zlasti ob nepravem času, to je v času, ko so čebele še dejavne, prihaja lahko do njihovih pomorov. Mrtve čebele vidimo pred panji, umiranje čebel samotark in čmrljev pa ostane skrito našim očem, preprosto izginejo. Če smo na to sploh pozorni. Premalokrat se zavedamo, da je kar sedemdeset odstotkov naših hranil odvisnih od opravevanja čebel. Znanstveniki ugotavljajo, da na čebele delujejo tudi valovi mobilne telefonije. Ugotavljajo, da med telefonskimi klici čebele lahko izgubijo čut za orientacijo, kar spravlja njihova življenja v nevarnost.

VREMENSKE NEPRILIKE

Dejstvo je, da se podnebje spreminja, prihaja do vremenskih pojavov, ki jim prehitro rečemo kar katastrofa. Potlej pa ugotovimo, da se je to že kdaj dogajalo.

Vreme je bilo letošnjo pomlad nenavadno. Zgodaj aprila so bile temperature visoke, čebele so pohitele na pašo in v panjih je bilo vse več zalege. Na cvetju, zlasti na cvetovih bele mrtve koprive, so se zadrževali številni čmrlji in nabirali hrano, cvetni prah in medicino. Potlej pa se je maja vreme spremenilo, močno se je ohladilo in dan za dnem je deževalo. Čebelarji smo morali hraniti svoje varovanke, da niso propadle od lahkote. Ko se je vreme spet ustalilo, so čebele odletele na pašo, čmrljev ni bilo več na spregled. Niso prišli do hrane in lakota je opravila svoje.

BOLEZNI

Čebelarji poznamo številne bolezni, ki ogrožajo naše varovanke. Pa bomo bežno omenili samo tri. Najhujša je huda gniloba čebelje zalege, bacili, ki jo povzročajo, napadajo ličinke, da v pokriti zalegi odmirajo. Pri močni obolenosti je treba sežgati družine skupaj s panji. Če pa je bolezen odkrita pravočasno, je še možno uspešno zdravljenje.

Nosemavost je nevšečna bolezen prebavil, ki jo povzroča pražival (mikrosporidij) nosema. Bolezen se razvija v srednjem črevesju, zaradi slabe prebave se v črevesju kopiči slabo prebavljena hrana, zadek postaja vse bolj napet in čebele se iztrebljajo že v panjih in na njihovih pročeljih. Ker je oteženo tudi letenje, kmalu padejo na tla ali pa množično odmirajo v panjih. Nosemavost je pogojna bolezen, kar pomeni, da so povzročitelji stalno prisotni v panju, bolezen pa izbruhne, če se pojavijo ugodni pogoji zanjo. Glavni izvor te bolezni je staro onesnaženo satje.

Viroze so vse večji problem. Povzročajo jih različni virusi, ki ogrožajo čebele. Ena od razlag, zakaj so v porastu, je tudi

»Hotel« za čebele samotarke: v les so izvrtane številne luknjice, prerezana votla stebelca v notranjosti pa so (pred žolnami) zavarovana z mrežo. / Foto: Matija Juvan

ta, da varoje s poškodbami hitinskega ovoja čebeljega telesa, ko si delajo pot do hrane, odpirajo tudi pot za vstopanje virusov. Delovanje virusov se kaže tako v spremembah na čebeljem telesu kakor tudi v njihovem obnašanju.

IN GLAVNA BOLEZEN – VAROZA

Ker ima v rokah praktično usodo našega čebelarstva, ji posvetimo več pozornosti. Povzročitelj zajedavske bolezni varoze je pršica varoja, ki je prvotno živela samo na azijski čebeli, to je v Aziji. Ta čebela je v dolgih obdobjih sobivanja s pršico razvila strategije, ki ji omogočajo preživetje. Med drugim čebele čistijo druga drugo in fizično odstranjujejo varoje. Ko pa so v osemdesetih letih prejšnjega stoletja zanesli varoje v Evropo, so se hitro naselile na naše, medonosne čebele in jih začele zajedati. Kmalu so se razširile

po vsej Evropi. Ker je za našo čebelo to tuj zajedavec, se ne zna braniti pred njim, če čebelar ne priskoči na pomoč, mu čebelja družina podleže.

Pršica varoja je ploščata, prečno ovalna žival velikosti 1,2 x 1,6 milimetra. Ima štiri pare nog in še najbolj spominja na majceno rakovico. Razvija se v pokritih celicah čebelje in trotovske zalege. Varoje zajedajo že bube v pokriti zalegi, ko pa se zalega povali, gredo na odrasle čebele. Še do nedavnega so mislili, da se varoje hranijo s hemolimfo, to je krvjo čebel, novejša raziskava pa so pokazale, da se hranijo z mastnimi telesi, ki so na spodnji strani telesa živali.

Število varoj v družini mora čebelar zniževati. Za zatiranje varoj uporabljajo različna, seveda dovoljena sredstva, ki so lahko sintetične narave, preprosteje rečeno kemična sredstva, vendar ta puščajo ostanke v medu, lahko tudi v vosku. Med sredstvi za zatiranje moramo dati prednost naravnim, kot sta mravljinčna in oksalna kislina.

»ŠKODLJIVCI« ČEBEL

Glede na to, kakšne dobrote so v čebeljem panju, se ni čuditi, da je kar dolga vrsta tistih, ki bi radi prišli do njih. Največji je rjavi medved, ki je stalna grožnja čebelarjem, ki hočejo pasti svoje čebele v predelih, kjer je on doma. Pa tudi malo izven teh krajev dela čebelarjem sivo glavo. Pa ne

zaradi tega, ker izprazni nekaj satov medu ali zalege, ampak zaradi postopka, kako pride do njih. Seveda ne more drugače, kot da panje razbije in s tem povzroča veliko gospodarsko škodo.

Čebele in njih dobrote pa dišijo tudi najmanjšim med sesalci, rovkam in mišim, ki se v panj splazijo skozi žrelo, miši se lotijo satja in medu, rovke pa so žuškojedi in se lotijo čebel. Satje privablja voščene vešče, katerih ličinke se hranijo z voskom. Točneje: na satu požirajo vosek, prebavijo pa vse tisto, kar se voska drži, predvsem ostanke cvetnega prahu. V temnem prostoru, v panju ali omari, lahko uničijo vse satje.

Med vsemi najhujši škodljivci čebel je nevesten čebelar. Ni vsakdo čebelar, če nabavi čebele in jih postavi v bližino svojega doma. Treba je tudi zanje skrbeti, jih neprestano opazovati, da se pravočasno lahko prepreči morebitna bolezen. Šiba božja v čebelarstvu je varoza, ki zahteva vso pozornost. Na deset tisoče čebeljih družin (od

vsega okoli dvesto tisoč) v Sloveniji vsako zimo propade, ker postopki čebelarjev proti varozi niso bili opravljeni pravočasno ali pa sploh ne. In pozabili so jim za zimo dati potrebne zaloge hrane. Potlej se pa čudijo, zakaj so družine propadle in iščejo vse mogoče vzroke – samo sebe ne vidijo. Pravzaprav bi moralo biti kaznivo, če čebelje družine propadejo zaradi čebelarjeve malomarnosti. Pri nas pa včasih še pričakujejo kakšno odškodnino od države ...

POMOČ ČEBELAM SAMOTARKAM IN ČMRLJEM

Za preživetje potrebujejo hrano, ki jo dobijo na čim pestrejšem cvetju. Lahko pa jim pomagamo z bivališči, za čmrlje pripravimo tako imenovane čmrljake, majhne zabojčke s primerno vhodno odprtino. Za čebele samotarke pa lahko v kakšno suho deblo izvrtamo luknjice različnih premerov, izvrtane pa morajo biti malo poševno, da je vhod na najnižji točki in voda ne more vanje.

Pestro praznovanje obletnice

MARJANA AHAČIČ

Planinsko društvo Gozd Martuljk je v jubilejnem letu poleg rednih aktivnosti in seveda osrednje slovesnosti organiziralo številne dogodke, namenjene praznovanju obletnice. Spomladi so organizirali pohod na med domačini zelo priljubljeno Vošco, sledil je organiziran ogled Gozdne učne poti Rute. "Naša prva ciljna skupina so bili osnovnošolci, ki se z naravo in okoljem šele začenejo seznanjati in o svojih doživetjih radi pripoveduje-

jo. Tako se zgodba o naši naravni in kulturni dediščini širi med ljudi, tako se bo širilo med ljudi tudi vedenje o naši gozdni učni poti, o vrednotah in lepoti, ki je v Rutah," je povedala Tatjana Perovšek. "Nismo pozabili tudi na starejše člane društva. Krojili so usodo društva, prepešali hribe in doline in danes ohranjajo lepe spomine zase in za nas. Odločili smo se za izlet na Svete Višarje, kamor smo planinci vedno radi zahajali. Seveda tudi brez vzpona na Špik na tako pomemben jubilej ne gre, za naše mlade planince pa so bile

v počitniškem času organizirane plezalne urice. Za jesenski izlet smo izbrali še en razgledni vrh nad vasjo, v okviru akcije Živi zdravo za zabavo pa smo se podali na Kurji vrh. Veseli smo bili velikega odziva na dogodke, tudi na tiste, ki niso bili neposredno povezani z obletnico. Še naprej se bomo trudili delati dobro, spodbujati medsebojno druženje in ohranjati vrednote planinstva. To smo dolžni tistim, ki so društvo ustanovili, sebi in svojim otrokom, da bodo znali še naprej širiti klic narave."

Miklavž in parkeljni – kot običaj in kot prireditev

Običaj prihoda Miklavža in njegovih spremljevalcev ohranjajo v Podkorenu. Prireditev Ognjeni spektakel/Srečanje parkeljnov treh dežel pa bo 29. novembra.

SUZANA P. KOVAČIČ

"Miklavž je pri nas vedno hodil od hiše do hiše in otrokom delil skromna darila. Niti v "železnih časih" tega običaja nismo prekinili. Otroci smo ubogali, kot je Miklavž ukazal ali kaj vprašal," se spominja domačinka Darinka Tarman, izjemna poznavalka etnoloških posebnosti Podkorena. In nadaljuje: "Še za življenja mojega očeta, pred vojno, so bili parkeljni lahko samo fantje, godni za služenje vojaščine. Parkeljni so hodili po vasi že en teden pred Miklavžem, prej ne, otroci pa smo morali biti ob mraku obvezno doma. So pa parkeljni prav radi lovili mlada dekleta po vasi in jih mazali s suhimi sajami." V Podkorenu sta dve vrsti parkeljnov. Ta rogati so najbolj strašni, mulasti brez rogov pa hitri pri preganjanju. V oči ga že ne smeš pogledati, moraš se ga bati. Posebnost je Trentar z dvanajstimi kozjimi rogovi na glavi, ki je v spremstvu samo na Miklavžev večer. "Trentarja imamo samo v Podkorenu, gre za prisposobo divjega lovca iz sosednje Trente. Originalna maska Tren-

Prihod Miklavža kot običaj / Foto: arhiv Darinke Tarman

tarja, kot jo hranijo v Liznjekovi hiši v Kranjski Gori, je bila zelo težka, podprta z leseno desko, pritrjeno na njegov hrbet, pa še dva sta Trentarja pod roko

Ognjeni spektakel/Srečanje parkeljnov treh dežel / Foto: arhiv Turizma Kranjska Gora

peljala, da je sploh lahko držal ravnotežje in hodil. Starši so nas vse leto strašili, da nas bo Trentar vzel, če ne bomo pridni," je razložila Tarmanova. Kot je še dejala, se tradicija, kar se tiče obhoda po hišah, na Miklavžev večer še ohranja, le da je včasih pri tem sodelovalo več hiš. Tudi oprema parkeljnov ostaja iz naravnih materialov: kož ovac in kozjih rogov. Čez leto parkeljni kožuhe shranijo v kulturnem domu, a bi si želeli ustrežnejšega prostora v "novem peklu".

Za Darinko Tarman je bil, ko je bila še otrok, Miklavžev večer eden najlepših. Običaj se ohranja, današnje mlajše generacije pa so se domislile še prireditve, Ognjenega spektakla/Srečanja parkeljnov treh dežel.

OGNJNI SPEKTAKEL

Priprave na Ognjeni spektakel so že v polnem teku, kot sta v imenu organizatorja Turizma Kranjska Gora povedala Žan Cuznar in Rožle Cuznar. Približno dvajset parkeljnov je "ta domačih" in vsi si že puščajo rasti brado. Kožuhe tudi že obnavljajo. Bo treba tudi malo potrenirati, saj bo moral vsak parkelj nosil približno štirideset kilogramov, kot sta pojasnila: "Deset ovčjih kož je samo za en zgornji del, pa maska, slinček, rogovi, zvonci ... Kot zanimivost: za sešitje samo ene maske je za približno osem ur dela. Je pa že zaradi same prireditve lepo, da se vsako leto pokažemo s kakšno novo masko." Vsako leto fantje tudi prosijo vaščane, naj, ko začnejo čistiti dimnike, prihranijo saje, da bodo parkeljni na prireditvi lahko s sajami mazali poredne.

Ognjeni spektakel/Srečanje parkeljnov treh dežel bo v petek, 29. novembra, z začetkom ob 18. uri. "Prireditev ni posnetek običaja, kot ga poznamo v Podkorenu, čeprav čisto ven iz njega tudi ne gremo. Temelji bolj na šovu, ki

je vseč obiskovalcem. Dodatek ognja je privlačen element, nasploh poskrbimo, da je vsakič kaj novega tudi zaradi obiskovalcev, ki se vračajo. Ohranili smo lokalno posebnost, Trentarja," sta povedala Žan in Rožle. Prijavljenih je okrog dvajset skupin, kar pomeni več kot dvesto nastopajočih. Podkoren ima za takšno prireditve svoj čar, izjemno kuliso vasi in vsako leto odlično vzdušje. Prireditvi bo sledila zabava v družbi Zvite feltne v Dvorani Vitranc v Kranjski Gori.

POREDNIM ROŽLJANJE VERIG NAMESTO SLADKIH FIG

Etnologinja Mojca Mežek, zaposlena v Turizmu Kranjska Gora, je zbrala še nekaj podatkov iz zgodovine. "Prvi uradni zapis o pojavu parkeljnov v Evropi kot spremljevalcev Miklavža izhaja iz 11. stoletja, ko je cerkev kot prvo masko dovolila ravno uporabo maske hudič. Gre za nauk o dobrem delu, ki mu sledi nagrada; ali pa kaznen v primeru, da si slab in ljudem škoduješ. Prvi znani maskirni lik, ki ga je rimskokatoliška cerkev sprejela, je bil lik na, iz tega je kasneje nastal lik parkeljna. Vendar hudič in parkelj nista ista oseba. Parkelj (po nemško Krampus) pomeni namreč prav spremljevalca Miklavža, ne specifično hudiča oziroma satna ali luciferja. Parkelj je univerzalen lik, poznan po celi Evropi. Zanimivo je to, da se estetizirana oblika z masko oziroma naličjem (umetelnimi rogovi, grozljive pojave, navidezna zaznamovanost s krvjo itd.) pojavi kasneje, prej so bili grozljiva bitja zaradi njihovih, lahko rečemo, okrutnih dejanj in zastraševanja. V času Jugoslavije jih "uradno" ni bilo, kasneje so se v tej vizualni sodobni podobi začeli pojavljati najprej na območju Tromeje (Slovenija-Italija-Avstrija). Je pa v zgornjesavskih krajih dolgoletna tradicija obhodov parkeljnov v tednu pred Miklavžem." Kot je še dodala Mežkova, je sveča na oknu, kasneje prižgana luč pri vhodnih vratih, pomenila povabilo parkeljna v hišo. In kot je tudi znano: pridnim sladkarije, piškote in druge dobrote, porednim palica in rožljanje verig namesto sladkih fig.

Ponatis Vandotovih Belih noči

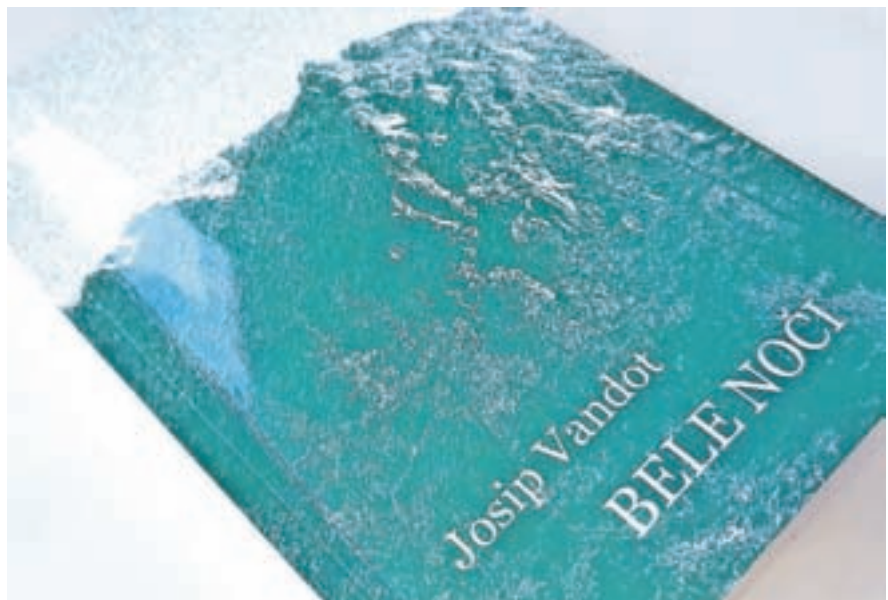
MARJANA AHAČIČ

Občina Kranjska Gora je sredi letošnjega leta podprla ponatis pesniške zbirke leta 1884 v Kranjski Gori rojenega mladinskega pisatelja Josipa Vandota. Bralci ga seveda najbolj poznajo po njegovem legendarnem Kekcu, manj znano pa je, da je pisal tudi pesmi; v zbirko jih je pod naslovom Bele noči: gorska romanca leta 1991 prvič izbral in uredil prav Benjamin Gracer. "Poezija – senčnejša stran njegovega ustvarjanja – razbija mit o Vandotu Kekcu sredi idiličnega gorskega sveta, hkrati pa prav ona potrjuje, da je samotarske, čudaške originale lahko oblikoval le človek, ki je tak posebej tudi bil – in ga je ustno ljudsko izročilo ozaveščalo in vzpodbujalo k ustvarjalnemu delu," je v spremni besedi k zbirki, naslovil ga je Pesem je zarodek strašne rešnice ..., zapisal Benjamin Gracer. "Videti je, da je bilo leto 1928 zanj prelomno. Osemnajstletna krasotica Vida Doboviškova (doma iz Radovljice, pozneje poročena Kovačič) se z mamo preseli v Kranjsko Goro. Ob cesti na Vršič dogradita majhno kavarno Prisank, pri njima se ustavljajo planinci, potrebni počitka in osvežitve. Ob hrani in pijači radi prisluhnejo klavirju, za katerim sedi poduhovljena lepota. Med obi-

skovalci je pogosto tudi Vandot. Sam ali z družino se z vlakom pripelje iz Ljubljane. In nekega dne v maju se začne 'Gorska romanca', poskus združitve sanj in resničnosti, poezije in vsakdanjosti: na občudovanja vreden – donkihotski – način, v vlogi trubadurja ... Pesmi za Vido ni objavljaj, ne popravljal, hranil pa je prepise. Pet let pred smrtjo jih je poskušal zbrati v nekakšno zbirko z naslovom Gorska romanca," v spremni besedi še pojasnjuje Gracer.

"Sodeč po pesmih v rokopisu, ki jih je gospa Kovačičeva skrbno hranila trinajsetdeset let, in njihovo kopijo ljubeznivo izročila kranjskogorskemu turističnemu društvu za Vandotovo spominsko sobo, je njihovo število okoli tristo – samo njenih je okoli 250 – in zaobsegajo celo desetletje, od leta 1928 do 1938. Knjižica Bele noči s podnaslovom Gorska romanca je izbor (po mnenju urednika) najboljših raznolikih besedil, ki kljub vsemu tvorijo neko celoto in bralcem omogočajo vpogled v celotno pesniško ustvarjanje."

Ob ponatisu pesniške zbirke Josipa Vandota Bele noči so v kranjskogorski knjižnici konec septembra pripravili literarni večer, na katerem se je o avtorjevem delu s pesnikom Benjaminom Gracerejm pogovarjala Monika Sušanj.

Začetek sezone floorballa

Začela se je nova sezona prve slovenske lige v floorballu, v kateri z vsemi selekcijami nastopajo tudi kranjskogorski Zelenci.

KARMEN SLUGA

V članski kategoriji so odigrali že dve tekmi in bili dvakrat poraženi. Na prvem letošnjem gostovanju, pri ekipi Insport B Škofja Loka, so izgubili z 8 : 11. Za Zelence so zadeli Roland Brajič, Nejc Abram in Grega Šebjanič po dvakrat ter Matic Berden in Matevž Seljak po enkrat. V drugi tekmi proti ekipi Brlog je bil rezultat 5 : 1, zadel pa je Grega Šebjanič. V članski kategoriji druge slovenske lige so odigrali dva turnirja, Zelenci pa v štirih tekmah niso prišli do zmage.

V letošnji sezoni prav tako že tekmuje tudi podmladek Zelencev. V kategoriji U16 so tekme odigrali v Mojstrani. Domačini so z 8 : 6 ugnali Polansko bando, Olimpija pa je bila za gol boljša od Zelencev (9 : 8). Tekma z Insportom B se je končala neodločeno 4 : 4, z Insportom A pa so Zelenci izgubili s 13 : 3.

V kategoriji U13 nastopata dve ekipi iz Zgornjesavske doline, Mojstrana in Kranjska Gora. Mojstrana je Insport ugnala s 7 : 0, Kranjska Gora pa s 6 : 5. Tudi v kategoriji U11 sta dve ekipi. Mojstrana je s 6 : 1 premagala Žiri. V medsebojnem obračunu med Mojstrano

Člani so odigrali že dve tekmi.

in Kranjsko Goro pa je bila Mojstrana boljša s 14 : 2.

Tekmovanja so začeli tudi najmlajši (U9), kjer rezultat ni v ospredju, pač pa je poudarek na spoznavanju floorballa, druženju in zabavi.

Najbolj napeto bo letos v kategoriji U19, kjer se merijo štiri izjemno izenačene ekipe. Prvo tekmo so Zelenci izgubili s 3 : 2 proti Insportu B. Gola sta dosegla

Anže Brajič in Nejc Abram. V razburljivih tekmi v Dvorani Vitranc preteklo nedeljo pa je po vodstvu domačinov s 3 : 0 in 8 : 5 Borovnica v 58. minuti prišla do izenačenja in podaljška. V podaljšku ni bilo zadetkov, tako da so sledili kazenski strelji, kjer je bila sreča na strani domačinov. Za Zelence so zadeli po dvakrat Anže Brajič, Nejc Abram in Matevž Seljak. Pri kazenskih streljih sta bila uspešna Nace Mašič in za končno zmago z 9 : 8 Matevž Seljak. V vratih je blestel odlični domači vratar David Milijašević, ki je ubranil oba kazenska strela. Kot je povedal vodja Zelencev Roland Brajič, v novo sezono vstopajo z optimizmom, polni energije in pripravljeni na zahtevne dvoboje. Prav tako ga veseli, da je v vrstah Zelencev veliko podmladka, tudi dekleta, ki pod budnim očesom vseh zagnanih mentorjev pridno trenirajo in s tem skrbijo za dobro telesno pripravljenost in zdrav duh v zdravem telesu. Še vedno pa v svoje vrste vabijo igralce in igralke od šestega leta starosti naprej. "Pridite in zaigrajte floorball v Mojstrani in Kranjski Gori," povabilo sklne Brajič.

Ekipa U13

Nova pohodniška pot Juliana Trail

Zaživela je nova pohodniška pot v Julijskih Alpah Juliana Trail. Krožna daljinska pot se začne in zaključi v kranjskogorski občini, skupaj pa je dolga 270 kilometrov in razdeljena na šestnajst etap. Njen namen ni osvajanje gorskih vrhov, temveč zbiranje doživetij v Julijskih Alpah.

URŠA PETERNEL

Zaživela je nova pohodniška pot Juliana Trail, ki v 270 kilometrih obkroži Triglav oziroma Julijske Alpe. Razdeljena je na 16 etap, vsaka je v povprečju dolga 17 kilometrov, kar pomeni štiri do pet ure hoje. Poteka po dolinah, prelazih, ob rekah Sava in Soča, na večini etap je mogoče opazovati Triglav. Pohodniki na poti opravijo 7800 metrov vzpona in prav toliko spusta. V pot ni vključeno osvajanje nobenega gorskega vrha. »Na pohodniški poti Juliana Trail ne boste osvojili nobenega gorskega vrha. Juliana Trail išče drugačne junake – z duhovnim napredovanjem, in ne višinskim,« poudarjajo snovalci poti. V projektu sodeluje deset gorenjskih in posoških občin, in sicer Kranjska Gora, Jesenice, Žirovnica, Gorje, Bled, Radovljica, Bohinj, Tolmin, Kobarid in Bovec. Pot poteka tudi skozi kranjskogorsko občino, kjer se začne prva etapa in zaključi 16. etapa.

Pot ni tehnično zahtevna, namenjena je vsem generacijam, družinam ... Namen poti ni osvajanje gorskih vrhov, saj je takšnih gorskih poti v Sloveniji že veliko. Bistvo poti je zbiranje doživetij, spoznavanje ljudi ...

Prva etapa se začne v središču Kranjske Gore in konča v Mojstrani, poteka ob Savi Dolinki, je ravninska, manjši vzpon je le na razgledni Srednji vrh. Etapa se zaključi pri Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani, dolga je 18 kilometrov. Šestnajsta etapa pa se začne v središču Trbiža pri TIC-u in poteka po kolesarsko-pohodniški povezavi proti Ratečam, pelje skozi vas Rateče in nato po kolesarsko-pohodniški poti mimo Zelencev do središča Kranjske Gore. Etapa je dolga 19 kilometrov.

V Kranjski Gori se začne prva in zaključi šestnajsta etapa.

Snovalci poti, Skupnost Julijske Alpe, bodo v prihodnje poskrbeli tudi za kartončke in zbiranje žigov, pripravljajo pa tudi vodnik po pohodniški poti Vsi obrazi Julijskih Alp in brezplačno mobilno aplikacijo za načrtovanje poti. Za zdaj je na voljo zemljevid poti po etapah.

KLANJ

Vinska pot

ROVI POD STARIM KRANJEM

Okusite vinorodno in kulinarčno Slovenijo
Več kot 40 degustacijskih točk

15. - 16.11.
21. - 23.11.

21. 11. DOBRODELNI VEČER VRHUNSKIH VIN
(Avla Mestne občine Kranj)

24. 11.
SLADKI DAN
DEGUSTACIJA SLADKIH VIN IN SLADIC

www.visitkranj.com

Vstopnice so na voljo na vseh Petrol servisih in prodajnih mestih Eventim.

Začela se je nova smučarska sezona

VILMA STANOVNIK

Z ženskim veleslalomom se je zadnjo oktobrsko soboto v avstrijskem Söldnu začel letošnji svetovni pokal alpskih smučark. Na ledeniškem uvodu pa se nastop ni dobro končal za Meto Hrovat. Kranjskogorčanka je bila namreč po prvem teku odlična četrta, v drugi vožnji pa je odstopila tik pred ciljem. Kljub temu ni bila preveč razočarana. "Naredila sem začetniško napako. Upam, da me bo izučilo in je ne bom več ponovila. Zame je bila današnja tekma predvsem dobra lekcija, zato se že veselim in nestrpno čakam na naslednjo veleslalomsko tekmo v Združenih državah Amerike," je po uvodnem nastopu povedala 21-letna Meta Hrovat. Sicer pa je uvod v sezono v ženski konkurenci zaznamovala novozelandska najstnica Alice Robinson, ki je ugnala vse konkurentke. Na moški veleslalomski tekmi je slavil Francoz Alexis Pinturault, odlično pa se je odrezal tudi naš reprezentant Žan Kranjec, ki je zasedel tretje mesto.

Meta Hrovat je optimistična začela novo sezono.
/ Foto: Gorazd Kavčič

Nagrada za Špikove bazene

MARJANA AHAČIČ

Na 29. izboru za najboljša slovenska kopališča je Svet vode v martuljškem Hotelu Špik v kategoriji pokritih kopališč po izboru obiskovalcev zasedel drugo mesto. Akcijo organizira nacionalna televizija, najboljše kopališče pa v šestih kategorijah izbirajo kopalci. Prvo mesto je tudi letos pripadlo ljubljanskemu vodnemu mestu Atlantis,

tretje pa je zasedel Vodni park Bohinj v Bohinjski Bistrici. Kot je poudarila Simona Rozman, vodja velnesa v Špiku, največ pozornosti namenijo skrbi za čistočo, za kar prejmejo tudi največ pohval s strani gostov.

V Špikovem Alpskem centru dobrega počutja, kamor poleg bazenov sodijo tudi center lepote in svet savn, sicer letos beležijo opazno rast števila obiskovalcev v izvensezonskem času, to

je od aprila do junija. V Alpskem resortu Špik skozi vse leto gostijo turiste in obiskovalce različnih segmentov, od družin z otroki do konferenčnih gostov ali aktivnih športnikov, so sporočili iz novogoriškega Hita, ki je lastnik Hotela Špik. »Poleg raznolikih hotelskih storitev namreč omogočamo številne druge priložnosti za aktivno preživljanje prostega časa, pri tem pa zelo pomemben element ponudbe zaradi manjše odvisnosti od vremenskih pogojev predstavljajo prav storitve v centru dobrega počutja in možnost uporabe pokritih bazenov,« so poudarili.

Učitelji smučanja se srečujejo v Kranjski Gori

KARMEN SLUGA

Prvi konec tedna v oktobru je že 34 let rezerviran za srečanje veteranov učiteljev smučanja v Kranjski Gori. Letos se jih je zbralo 70 iz vse Slovenije, ki so ne le učitelji smučanja, pač pa so bili tudi pridni delavci na progi ob Pokalu Vitranc v Podkorenu ali Zlati lisici na Mariborskem Pohorju. Pobudniki srečanja so bili Vojteh Budinek, Marjan Lavtižar in Miro Dvoršak, zdaj pa tradicijo neutrudno nadaljuje Franci Kolman iz Gozda - Martuljka. Prvi dan druženja so namenili pohodu, balinanju, prstometu in zabavnim igram, drugi dan pa so igrali tenis. Vmes seveda ni šlo brez zanimivih pogovorov in obujanja spominov.

november 2019

Petek, 8. november ☉ Kranjska Gora, fitnes dvorana hotela Kompas, od 20.00 do 21.00

JOGA – ALPSKI STIL Z ANO KERSNIK ŽVAB

Organizator: Klub Devayani, Ana Kersnik Žvab
Info: ana.kersnik@gmail.com ali www.devayaniyogadance.com

Petek, 8. november ☉ Kranjska Gora, Teater Korona, Casinò & Hotel, ob 21.00

NIK P.

Koncert

Organizator: Hit, d. d., info: marketing.korona@hit.si ali 04 587 80 00

Sobota, 9. november ☉ dvorana kina Železar Jesenice, od 15.00 dalje
MOJ KINO

15.00 Veliko popotovanje (sinhronizirano), animirana komična pustolovščina

16.30 Bacek Jon, film: Farmagedon (sinhronizirano), animirana družinska pustolovščina

18.00 Termonator: Temačna usoda, akcijski z.-f. spektakel

Organizator: Moj kino, info: www.mojkino.si

Sobota, 9. november ☉ KPD Josip Lavtizar Kranjska Gora, ob 16.30

GUSARSKI ZAKLAD

Otroška gledališka predstava, Kulturno društvo Bohinjska Bela

Kontakt: Petra Mlinar 031 367 673, kpd.jlavitizar@gmail.com

Sobota, 9. november ☉ KPD Josip Lavtizar Kranjska Gora, ob 19.30

VRV

Gledališka predstava, Gledališko društvo Radeče

Kontakt: Petra Mlinar 031 367 673, kpd.jlavitizar@gmail.com

Nedelja, 10. november ☉ Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, ob 10.00

OBUTI MAČEK

Predstava za otroke LG Rada Mužana

Organizator: GTČ Jesenice, info: gtc@gledalisce-tc.si, 04 5833 100

Ponedeljek, 11. november ☉ Kranjska Gora, fitnes dvorana hotela Kompas, od 20.00 do 21.00

PILATES – ALPSKI STIL Z ANO KERSNIK ŽVAB

Organizator: Klub Devayani, Ana Kersnik Žvab
Info: ana.kersnik@gmail.com ali www.devayaniyogadance.com

Sreda, 13. november ☉ Kranjska Gora, fitnes dvorana hotela Kompas, od 20.00 do 21.00

PILATES – ALPSKI STIL Z ANO KERSNIK ŽVAB

Organizator: Klub Devayani, Ana Kersnik Žvab
Info: ana.kersnik@gmail.com ali www.devayaniyogadance.com

Četrtek, 14. november ☉ Knjižnica Kranjska Gora, ob 19.30

VSA GLASBILA SVETA

Predstavitve in koncert Danijele Jerkovič in Alojza Studena-Luja.

Organizator: Občinska knjižnica Jesenice, Knjižnica Kranjska Gora
Info: petra.divjak@knjiznica-jesenice.si

Četrtek, 14. november ☉ Jesenice, Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, ob 19.30

32. ČUFARJEVI DNEVI

Otvoritev festivala. G. Čušin: Za zmeraj, romantična komedija s songi in bendom v živo, GTČ Jesenice

Organizator: GTČ Jesenice, info: gtc@gledalisce-tc.si, 04 5833 100

Petek, 15. november ☉ Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, ob 11.00

32. ČUFARJEVI DNEVI

A. T. Linhart: Ta veseli dan ali Matiček se ženi, komedija, KD Loški oder

Organizator: GTČ Jesenice., info: gtc@gledalisce-tc.si, 04 5833 100

Petek, 15. november ☉ Kranjska Gora, Knjižnica Kranjska Gora, ob 17.00

BRIHTIN DAN: ČAROVNIK JOLE-COLE

Organizator: Občinska knjižnica Jesenice, Knjižnica Kranjska Gora

Info: petra.divjak@knjiznica-jesenice.si

Petek, 15. november ☉ Jesenice, Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, ob 19.30

32. ČUFARJEVI DNEVI

Priredba po Primorske zdrahe (C. Goldoni) in Barufe (P. Lucić) Kraške intrige, komedija, KRD Brce

Organizator: GTČ Jesenice, info: gtc@gledalisce-tc.si, 04 5833 100

Petek 15. november ☉ Kranjska Gora, fitnes dvorana hotela Kompas, od 20.00 do 21.00

JOGA – ALPSKI STIL Z ANO KERSNIK ŽVAB

Organizator: Klub Devayani, Ana Kersnik Žvab
Info: ana.kersnik@gmail.com ali www.devayaniyogadance.com

Petek, 15. november ☉ Kranjska Gora, Teater Korona, Casinò & Hotel, ob 21.00 in 22.30

HELP! A BEATLES TRIBUTE

Tematski večer.

Organizator: Hit, d. d., info: marketing.korona@hit.si ali 04 587 80 00

Sobota, 16. november ☉ Jesenice, Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, ob 10.00

32. ČUFARJEVI DNEVI

K. Petko: Mamma Mia po naše, muzikal, KTD Selce

Organizator: GTČ Jesenice, info: gtc@gledalisce-tc.si, 04 5833 100

Sobota, 16. november ☉ Kranjska Gora, Teater Korona, Casinò & Hotel, ob 21.00 in 22.30

GALA DANCE ORCHESTRA

Plesni večer.

Organizator: Hit, d. d., info: marketing.korona@hit.si ali 04 587 80 00

Nedelja, 17. november ☉ Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, ob 10.00

32. ČUFARJEVI DNEVI

S. Makarovič, Show strahov, šov, DKD Svoboda Senovo

Organizator: GTČ Jesenice, info: gtc@gledalisce-tc.si, 04 5833 100

november 2019

Nedelja, 17. november ☉ Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, ob 19.30

32. ČUFARJEVI DNEVI

C. Confrotes, MARATON, satirična komedija, Šentjakobsko gledališče Ljubljana

Organizator: GTČ Jesenice, info: gtc@gledalisce-tc.si, 04 5833 100

Ponedeljek, 18. november ☉ Jesenice, Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, ob 10.00

32. ČUFARJEVI DNEVI

H. Ashman, A. Manken: Cvetličarna, mladinska glasbena grozljivka, M+ Sedej Števerjan

Organizator: GTČ Jesenice, info: gtc@gledalisce-tc.si, 04 5833 100

Ponedeljek, 18. november ☉ Jesenice, Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, ob 19.30

32. ČUFARJEVI DNEVI

T. Partljič: Ščuke pa ni, komedija, Bistriški teater

Organizator: GTČ Jesenice, info: gtc@gledalisce-tc.si, 04 5833 100

Ponedeljek, 18. november ☉ Kranjska Gora, fitnes dvorana hotela Kompas, od 20.00 do 21.00

PILATES – ALPSKI STIL Z ANO KERSNIK ŽVAB

Organizator: Klub Devayani, Ana Kersnik Žvab

Info: ana.kersnik@gmail.com ali www.devayaniyogadance.com

Torek, 19. november ☉ Kranjska Gora, Knjižnica Dovje - Mojstrana, ob 17.00

GLINA

Ustvarjalna delavnica za odrasle. Delavnico vodi Matic Benet. Število mest je omejeno. Prijave zbiramo na tel. št. 04 583 42 13.

Organizator: Občinska Knjižnica Jesenice, Knjižnica Dovje - Mojstrana
Info: petra.divjak@knjiznica-jesenice.si

Torek, 19. november ☉ Dovje, Aljažev prosvetni dom, ob 18.00

POGLED V NAJSTAREJŠO ZGODOVINO NAŠIH KRAJEV

Predavanje Dr. Janeza Mlinarja v navezavi na projekt Poiščimo korenine naših krajev

Organizator: KUD Jaka Rabič Dovje - Mojstrana
Info: 040 791 593 in kud.dovje@gmail.com

Torek, 19. november ☉ Jesenice, Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, ob 19.30

32. ČUFARJEVI DNEVI

A. Nikolaj: Hamlet v pikantni omaki, komedija, Oder na stežaj

Organizator: GTČ Jesenice, info: gtc@gledalisce-tc.si, 04 5833 100

Sreda, 20. november ☉ Jesenice, Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, ob 19.30

32. ČUFARJEVI DNEVI

Premiera, D. Kovačević: Vozi, Miško, smrtno resna komedija po filmu Kdo neki tam poje (Ko to tamo peva)

Organizator: GTČ Jesenice, info: gtc@gledalisce-tc.si, 04 5833 100

Sreda, 20. november ☉ Kranjska Gora, fitnes dvorana hotela Kompas, od 20.00 do 21.00

PILATES – ALPSKI STIL Z ANO KERSNIK ŽVAB

Organizator: Klub Devayani, Ana Kersnik Žvab

Info: ana.kersnik@gmail.com ali www.devayaniyogadance.com

Četrtek, 21. november ☉ Kranjska Gora, Ljudski dom, od 15.30 dalje

MOJ KINO

15.30 Bacek Jon, film: Farmagedon (sinhronizirano), animirana družinska pustolovščina

17.00 Pri Addamsovih (sinhronizirano), animirana družinska komedija

18.45 Termonator: Temačna usoda, akcijski z.-f. spektakel

21.00 Doktor Sleep, grozljivka

Prodaja vstopnic: www.mojkino.si, Petrol, Ljudski dom Kranjska Gora (eno uro pred filmom)

Organizator: Moj kino, info: www.mojkino.si

Petek, 22. november ☉ Knjižnica Kranjska Gora, ob 17.00

DELAVNICA Z MOJCO

Za otroke in odrasle. Delavnico vodi Mojca Ahčin Rozman.

Organizator: Občinska Knjižnica Jesenice, Knjižnica Kranjska Gora

Info: petra.divjak@knjiznica-jesenice.si

Petek 22. november ☉ Kranjska Gora, fitnes dvorana hotela Kompas, od 20.00 do 21.00

JOGA – ALPSKI STIL Z ANO KERSNIK ŽVAB

Organizator: Klub Devayani, Ana Kersnik Žvab

Info: ana.kersnik@gmail.com ali www.devayaniyogadance.com

Petek, 22. november ☉ Kranjska Gora, Teater Korona, Casinò & Hotel, ob 21.00 in 23.00

DIE KAISER

Glasbeni večer.

Organizator: Hit, d. d., info: marketing.korona@hit.si ali 04 587 80 00

Sobota, 23. november ☉ Kranjska Gora, Teater Korona, Casinò & Hotel, ob 21.00 in 23.00

ROXY & CO.

Glasbeni večer

Organizator: Hit, d. d., info: marketing.korona@hit.si ali 04 587 80 00

Nedelja, 24. november ☉ Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, ob 10.00

VSI OTROCI SVETA

Predstava za otroke, Miškino gledališče

Organizator: GTČ Jesenice, info: gtc@gledalisce-tc.si, 04 5833 100

Nedelja, 24. november ☉ Dovje, Aljažev prosvetni dom, ob 18.00

MIKLOVA ZALA

Gledališka predstava v izvedbi KGD Ptičica Starše - Prepolje.

Organizator: KUD Jaka Rabič Dovje - Mojstrana

Info: 040791593 in kud.dovje@gmail.com

november 2019

Ponedeljek, 25. november 📍 knjižnica Kranjska Gora, od 15.30 dalje

JOGA ZA OTROKE Z ANO KERSNIK ŽVAB

15.30 joga za otroke od 2. do 3. leta starosti

16.00 joga za otroke od 4. do 7. leta starosti

Organizator: Klub Devayani, Ana Kersnik Žvab in Knjižnica Kranjska Gora, info: ana.kersnik@gmail.com ali www.devayaniyogadance.com

Ponedeljek, 25. november 📍 Knjižnica Kranjska Gora, ob 17.00

BRALNI KLUB Z BENJAMINOM GRACERJEM

Organizator: Občinska Knjižnica Jesenice, Knjižnica Kranjska Gora

Info: petra.divjak@knjiznica-jesenice.si

Ponedeljek, 25. november 📍 Kranjska Gora, fitnes dvorana hotela Kompas, od 20.00 do 21.00

PILATES – ALPSKI STIL Z ANO KERSNIK ŽVAB

Organizator: Klub Devayani, Ana Kersnik Žvab

Info: ana.kersnik@gmail.com ali www.devayaniyogadance.com

Torek, 26. november 📍 Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, ob 9.00

SNEGULJČICA

Predstava za abonma šole in izven

Organizator: GTČ Jesenice, info: gtc@gledalisce-tc.si, 04 5833 100

Sreda, 27. november 📍 Kranjska Gora, Liznjekova domačija, ob 16.00

IZDELAVA ADVENTNIH VENČKOV

Etnološka delavnica

Organizator: GMJ, info: muzej.liznjek@gmj.si, 04 5881 999

Sreda, 27. november 📍 Kranjska Gora, Knjižnica Dovje - Mojstrana, ob 17.00

DELAVNICA S KATJO

Za otroke in odrasle. Delavnico vodi Mojca Ahčin Rozman.

Organizator: Občinska Knjižnica Jesenice, Knjižnica Kranjska Gora

Info: petra.divjak@knjiznica-jesenice.si

Sreda, 27. november 📍 Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, ob 19.30

D. KOVAČEVIČ: VOZI, MIŠKO, SMRTHNO RESNA KOMEDIJA PO FILMU KDO NEKI TAM POJE (KO TO TAMO PEVA) ZA IZVEN

Organizator: GTČ Jesenice, info: gtc@gledalisce-tc.si, 04 5833 100

Sreda, 27. november 📍 Kranjska Gora, fitnes dvorana hotela Kompas, od 20.00 do 21.00

PILATES ALPSKI STIL Z ANO KERSNIK ŽVAB

Organizator: Klub Devayani, Ana Kersnik Žvab

Info: ana.kersnik@gmail.com ali www.devayaniyogadance.com

Četrtek, 28. november 📍 Kranjska Gora, Knjižnica Kranjska Gora, ob 19.30

LITERARNI VEČER Z RADO POLAJNAR

Z gospo Rado Polajnar se bo pogovarjala Monika Sušanj.

Organizator: Občinska Knjižnica Jesenice, Knjižnica Kranjska Gora in KUD Podkoren, info: petra.divjak@knjiznica-jesenice.si

Petek, 29. november 📍 Podkoren, od 18.00 dalje

OGNJENI SPEKTAKEL: PRIHOD PARKELJNOV TREH DEŽEL

Afterparty: Ansambel Zvita feltna

Kranjska Gora, Dvorana Vitranc, od 20.00 dalje

Organizator: Turizem Kranjska Gora

Info: info@kranjska-gora.eu, 04 580 94 40

Petek, 29. november 📍 Mojstrana, Slovenski planinski muzej, ob 18.00

ALPSKA BOŽIČNA TRŽNICA

Odpрте adventne tržnice. Alpska božična tržnica bo odpрта do konca decembra.

Organizator: GMJ – Slovenski planinski muzej in Alpska konvencija

Info: info@planinskimuzej.si, 08/38 06 730

Petek, 29. november 📍 Jesenice, Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, ob 19.00

SMEŠNO ZA CRKNIT, KOMEDIJA

Organizator: Gledališče Talija

Info: https://www.eventim.si/si/

Petek 29. november 📍 Kranjska Gora, fitnes dvorana hotela Kompas, od 20.00 do 21.00

JOGA – ALPSKI STIL Z ANO KERSNIK ŽVAB

Organizator: Klub Devayani, Ana Kersnik Žvab

Info: ana.kersnik@gmail.com ali www.devayaniyogadance.com

Petek, 29. november 📍 Kranjska Gora, Teater Korona, Casinò & Hotel, ob 21.00 in 22.30

SLOVENSKI VEČER IN ANSAMBEL SAŠA AVSENIKA

Večer narodno-zabavne glasbe

Organizator: Hit, d. d., info: marketing.korona@hit.si ali 04 587 80 00

Sobota, 30. november 📍 Mojstrana, prostori Društva mladih Kranjska Gora (Savska 1), ob 17.00

IZDELAVA ADVENTNIH VENČKOV

Organizator: Društvo mladih Kranjska Gora, info: mladi.kg@gmail.com

Sobota, 30. november 📍 Mojstrana, trg Olimpijcev, ob 18.00

PRIHOD STRAŠNIH PARKELJNOV

Organizator: TD Dovje - Mojstrana

Info: info@mojstrana.com ali 041 499 029

Sreda, 4. december 📍 Kranjska Gora, Liznjekova domačija, ob 16.00

PEKA MIKLAJŽEVH PIŠKOTOV

Organizator: GMJ

Info: muzej.liznjek@gmj.si, 04 5881 999

Četrtek, 5. december 📍 Dovje, Aljažev prosvetni dom, ob 16.00

MIKLAJŽEVANJE

V cerkvi dobite obrazce za prijavo. Pravočasno jih oddajte po maši ali nekdanjemu župniku Francu Juvanu (ni uradnih ur, nabiralnik v župnišču).

Organizator: KUD Jaka Rabič Dovje - Mojstrana in Župnija Dovje

Info: 040791593 in kud.dovje@gmail.com

Vsi smo Kranjska Gora: Janez Lipovec - Janko

MARJANA AHAČIČ

Janez Lipovec - Janko je gospodar domačije Pr' Psnak v Radovni. Gostilna, ki jo je podedoval po svojih starih starših, je dobro poznana številnim ljubiteljem dobre domače hrane – pa tudi prijetnega, iskrenega domačega vzdušja – iz domačih pa tudi bolj oddaljenih krajev. Janko se tako kot njegovi predniki predano posveča delu na kmetiji, neguje izročilo svojih staršev in starih staršev in ga spoštljivo predaja novim generacijam, ki na Psnakovi domačiji po tradiciji že od zgodnjega otroštva postopoma prevzemajo vsak svojo vlogo.

Preden je prevzel gostilno, se je sedANJI gospodar ukvarjal z oskrbovanjem triglavskih koč. To plemenito poslanstvo je prevzel od svojega očeta; včasih sta kočs konji oskrbovala skupaj. Prav to težaško delo ga je naredilo močnega, trdoživga in grčavega, tudi po značaju. Trdoživost je prenesel tudi na hčer Natalijo. Besede utrujenost ni v njihovem družinskem slovarju. "Saj ne veš, da si 'zmatran', pač delaš ..." nekako mimogrede odgovorita na vprašanje na to temo.

Danes tako dobro poznano gostilno Pr' Psnak je Jankova stara mama najprej uredila v hiši zraven gospodarskega poslopja. Po drugi svetovni vojni so pridobili vsa dovoljenja in Jankova starša sta gostilno odprla na mestu, kjer stoji in obratuje še danes. Vsa družina je tesno povezana z delom na kmetiji in v gostilni, ki sta jo Janko in njegova žena prevzela pred dvajsetimi leti. On je glavni pri strežbi, žena pa v kuhinji. "Seveda sem v gostilni delal že prej, tako kot zdaj tudi sam v delo vpeljujem svoje vnuke, ki pomagajo pri manjših opravilih, kdaj pa tudi že postrežejo kakšnega gosta. To daje gostilni poseben doprinos in jo naredi še pristnejšo," je povedal in dodal, da je na splošno pri nas danes

Janez Lipovec - Janko

premalo medgeneracijskega povezovanja. "Starejši gredo v dom, mlajši v vrtec in šolo, povezava med njimi je prekinjena. Potem pa k nam prihajajo raznorazni strokovnjaki iz tujine in nam predavajo stvari, ki so nam jih pripovedovali in nas o tem učili že naši (stari) starši," je kritičen Janko.

Z njim se strinja tudi njegova hči Natalija, ki dodaja, da je gostinstvo danes v družbi podcenjen poklic. Pa je lep, posebno če z njim, kot rečemo, "gor zrašteš", tako kot je ona in zdaj že njeni otroci. "Dobiš tisto ljubezen in pozitiven odnos do dela, zavedanje, da lahko drugim polepšaš dan, če si pravi gostitelj. Šola ti da osnove, tisto, kar potrebuješ v praksi, pa je lažje, če izhaja iz ljubezni in znanja, ki ti ga je nekdo osebno predal naprej." Že ko je bila majhna, je vsak dan dobila zadolžitev, se spomni. Obesila je perilo, ga zložila, pometla tla ... Pri "kelnarjenju" je prvič pomagala, ko je bila stara komaj šest let!

Podobno, pravi, kot sta njej oče in mati vcepljala občutek za red, tudi ona zdaj čuti za odgovornost in skupnost predaja svojim otrokom. Najpomembnejša pri

Psnakovih je namreč še zmeraj družina. In vrednote, ki prehajajo iz roda v rod. "Družina in druženje ob skupnih obeditih, medgeneracijsko sodelovanje pri opravilih, kakršni sta skupna košnja ali priprava drv, pri ročnih delih, ki nas jih je naučila mama ... Velikokrat smo ob večerih sedli za mizo in si pripovedovali zgodbe ali pa samo drug drugemu pripovedovali o svojem dnevu, o tem, kaj se je zgodilo v šoli in podobno," se Natalija spominja svojega otroštva.

Jankov unikatni odnos do življenja in dela pa tudi do gostov je verjetno tisto, zaradi česar gostilna Pr' Psnak že toliko let tako dobro deluje. "Poskrbeti je treba za kakovost, ne količino," je odločen gospodar. "Na ta način se lahko posvetimo manjšemu številu gostov, postrežba in storitev sta kvalitetnejši, s tem pa raste tudi cena. A nikoli ne sme biti tvoj glavni motiv denar. Seveda moraš poskrbeti za zaslužek, a predvsem moraš delati z veseljem. V gostinstvu sploh, in to ti gostje vračajo s pozitivnim odnosom. Seveda se zgodi, da je kdo kdaj slabe volje, a to je bolj izjema."

Sicer pa pravi, da morajo biti birti tudi kanček psihologa. "Marsikatero težavo pomagamo rešiti. Zato mislim, da še premalo hodimo v gostilne," odločno pove in z zanj značilnim humorjem doda, da je verjetno eden redkih mož, ki ga žena sili, naj gre v gostilno.

»Poskrbeti je treba za kakovost, ne količino,« je odločen Janko. »Na ta način se lahko posvetimo manjšemu številu gostov, postrežba in storitev sta lahko kvalitetnejši, s tem pa raste tudi cena. A nikoli ne sme biti tvoj glavni motiv denar.«

Teniški turnir treh dežel

KARMEN SLUGA

Oktober so se v Kranjski Gori družili tenisači treh dežel. Športno društvo Kranjska Gora je bilo namreč organizator turnirja, na katerem so moči poleg domačinov že 32. leto zapored merili še športniki iz avstrijskega Podkloštra in italijanskega Trbiža. Kot je povedal vodja tekmovanja Franci Kolman, je vsaka ekipa štela 16 tekmovalcev, skupaj z njihovimi spremljevalci pa so našli kar osemdeset gostov. Dvajset kilogramov težak prehodni pokal so letos v zrak ponosno dvignili Kranjskogorci, ki so se zmage zelo razveselili. "Zadovoljni smo, da pokal eno leto ostaja v Sloveniji, kajti konkurenca je res močna. Avstrijci imajo v klubu kar dvesto članov in vsako leto upravičeno veljajo za favorite, a tokrat se je vse izšlo v naš prid," sklene Kolman, ki se zahvaljuje vsem, ki pomagajo, da je srečanje uspelo.

Prehodni pokal so letos v zrak ponosno dvignili Kranjskogorčani.

fotografije so simbolične

GG | IZLET// 15. novembra 2019

MARTINOVANJE V SUHI KRAJINI

Vabimo vas na martinovanje. Najprej si bomo ogledali cerkev sv. Mihaela na Barju, za katero je načrte narisal arhitekt Jože Plečnik, spoznali bomo življenje in delo svetega Martina, nato se bomo odpeljali v Suho krajino, točneje v Žužemberk, kjer nam bo prijazna lokalna vodička pokazala tamkajšnji grad in okolico. Obiskali bomo tudi pevsko sobo in vinsko klet, kjer bo tudi degustacija. Ogledali si bomo znamenitosti v okolici Žužemberka in se podali k reki Krki ter občudovali njene slapove. Sledilo bo martinovanje s krstom vina in živo glasbo v bližnji gostilni.

Zabavno bo. Vabljeni.

Cena izleta je 36 evrov

in vključuje: ogled po programu, kosilo, prevoz in DDV.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Odhod avtobusa:

ob 8.00 z AP Radovljica
ob 8.25 z AP Creina
ob 8.35 z AP Mercator Primskovo
ob 8.55 z AP Škofja Loka
Vrnitev v Kranj predvidevamo okrog 21. ure.

Za rezervacijo čim prej pokličite na tel. št. 04 201 42 41 ali se oglasite osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju.

Za odjave, ki prispejo kasneje kot dva delovna dneva pred odhodom, zaračunamo potne stroške.

Trenutek za vas...

Topla fango nega za razstrupljanje
in dobro počutje 80 min

v novembru le 58,50 €

Zajema peeling, oblogo
in masažo telesa in obraza

hit alpinea
Kranjska Gora

INFO: 04 588 45 00, www.hit-alpinea.si

Hit Alpinea, Družba za turizem, d.o.o., Borovška 99, 4280 Kranjska Gora

Novi **KADJAR** SUV Renault

Že za
17.490 €*

Paket zimskih pnevmatik*

Dodatni popust na izbrano zalogo*

Brezplačno obvezno in osnovno kasko zavarovanje za 1. leto**

5 let podaljšano jamstvo***

RENAULT
Passion for life

Cena velja za model Renault Kadjar Life Tce 140, z vključenim rednim popustom 2.400 €, ter dodatnim popustom v višini 600 € ob nakupu prek Renault Financiranja. Ob nakupu vozila prejmete tudi brezplačen paket zimskih pnevmatik. Ob nakupu vozila iz izbrane zaloge prejmete popust v višini 800 €. Akcija za izbrano zalogo velja do 30.11.2019 oz. do razprodaje zalog. Vse podane cene (MPC = maloprodajne cene) so neobvezujoče cene in vključujejo 22 % DDV in DMV. **Ob nakupu avtomobila prek Renault Financiranja prejmete brezplačno obvezno in osnovno kasko zavarovanje za 1. leto. Pogoj za pridobitev omenjenih ugodnosti je obnova avtomobilskega zavarovanja v naslednjem letu preko Renault Financiranja. ***5 let jamstva ob nakupu avtomobila prek Renault Financiranja obsega 2 leti tovarniške garancije in podaljšano jamstvo za 3., 4., in 5. leto ali 100.000 km, karkoli se zgodi prej.

Poraba pri mešanem ciklu: 4,7–7,3 l/100 km. Emisije CO₂: 129–159 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6Dt. Emisija NO_x: 0,02–0,0465 g/km. Emisija trdnih delcev: 0,00016–0,00084 g/km. Število delcev (x10¹¹): 0,01–1,87. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo novemu standardu meritev WLTP. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Več informacij o ponudbi, nakupu in pogojih nakupa je na voljo na renault.si. Slika je simbolna. Renault Nissan Slovenija d.o.o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Renault priporoča **elf**

[f](https://www.facebook.com/renault.si) [i](https://www.instagram.com/renault.si) [y](https://www.youtube.com/renault.si) [t](https://www.tiktok.com/renault.si) [in](https://www.linkedin.com/renault.si) [p](https://www.pinterest.com/renault.si) [renault.si](https://www.renault.si)

ASP
www.asp.si

Jesenice, Finžgarjeva 2, Tel.: 04 58 33 330
Lesce, Hraška cesta 25, Tel.: 04 53 53 450

DEALER
2018